

312159

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544

సంపుటము ౧౭
Vol. 17

చెన్న పట్టణము 1929-వ సం॥ మే నెల 7-వ తేది మంగళవారము

శ్రీ శుక్లనామ సంవత్సర చైత్రమాస బహుళ త్రయోదశి

సంచిక ౩౦.
No 30

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్ప వారిచే
వేలకువేలు యోగ్యతా
పత్రములు పొందియున్నది
తలనొప్పుల మాన్పును. వాయుపుష్కల
బావును. పార్శ్వపుష్కల బారదోలును.
పోట్ల బోగొట్టును. బెఱుకుల భేదించును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గునుతగ్గించును
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పుల తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పులకు
సంజీవివంటిది

పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా నీసా 1-కి 0-10-0
డజన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.

ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో

6, 7 తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు

109, ఫ్రేంకోట్ట, ఫోర్ట్, బాంబాయి.

రసాయన చాయశాల

మేలైన గట్టి చాయనూలు వ్యాపారం, తూర్పువాకిలి, మధుర.

గట్టిచాయ నూతన రంగునూలు రకములు తయారుచేయడములో "ఇండియాలో" నెల్లను
మొదటివారని మిక్కిలి ప్రఖ్యాతి పొందినవారు.

అన్ని రకములలోను పక్కారంగులు నలీనుగా చిక్కును.

ఒకపర్యాయము మా రకములను ఉపయోగించినవారు, మా రంగునూలు వినా, మరి
యితర రకములను నుట్టరు.

180

కాంపిల్ ఆర్డర్ వ్రాయించేది.

హిందూదేశపు వర్తకులకు ప్రత్యేకసౌకర్యము

అన్ని ప్రాంతములందు గల మాప్రాత, కాశ్వత కాతాదారులు పలుమారు కోరుటచే మేము ప్రత్యేకముగా
జనరలు కమిషన్ శాఖను స్థాపించితిమి.

పీస్-గుడ్లు, కిరానా, కట్టరి, గ్లాసువేర్, భాగ్యములు, కెమికల్స్, కెండి, బంగారు,
హొనైరి, రంగులు, పెయింట్లు, స్టేషనరీ ఇతర షాన్సి సామానులు మొదలగు మాటికి వాడుకవిజన్య
గలదు. ఇందుకు సంబంధించిన పనులను నిర్వహించుటకు మిక్కిలి అర్హత అనుభవము గలిగినవారే నియమింపబడి
యున్నారు.

ఇతరులతరపున ఏజంటుగా నుండి కమిషను పద్ధతిపైన వా రిసామానులను మాకు పంపిన విక్రయింతుము.

నేస్టి అగ్నిపుల్లలు, గంధకము అన్ని రకములది, లేబిల్లు మొదలగునవి మిక్కిలి సరసముగా సరఫరా
చేయగలము.

మిక్కిలి ప్రృష్టికరముగా గవ్యస్థానమునకు చేరుటకై ఆర్డరులు మిక్కిలి శీఘ్రముగా చేరునట్లు పంపబడును.
నేస్టి అగ్నిపుల్లలు మీకు దగ్గర నుండు రైలుస్టేషనుకు ఇనాముగా సరఫరాచేయబడును. లేబిల్లను మా కిచ్చిన ఇతర
లేబిల్లులగు సామానులు కూడ సరఫరాచేయబడును. రెంటిలిసము: ప్రావక్ టెలిఫోను నెం 22496.

phone 23496.
gram: Shravak.

LALLUBHAI JECHAND SHAH

Wholesale Matches Merchant,

Factory Agent & General Commission Agent, 125, Nagdevi St., Bombay No 3

WANTED.

Candidates for Wireless Telegraph and Sta-
tion Masters's Courses. Railway Fare PAID.
Boarding arrangements. Apply for Prospectus
and Application Form enclosing stamp As. 2.
ROYAL WIRELESS-TELEGRAPH COLLEGE,
Clock Tower, DELHI.

గాంధీ దైవజ్ఞుడు

భవిష్యత్తునుగురించిన 5 ప్రశ్నలకు బదులు వ్రాయుటకు
రూ 1-0-0. వైప్రప్రతిక్షకు 0-4-0 అవును. ప్రశ్న వ్రాయు
ముకాలను తెలుపవలెను సర్వకార్యములయందును జయము
పొందుటకు "జయనీకరణి" తాయతు 1 కి రూ 2-0-0 వి. పి.
ఖర్చును. 0-4-0. 102

వి. కె. శతగోపాచార్యులు. తిరు త్తణి, చిత్తూరుజిల్లా.

వ్యాధి పీడితులకు వరప్రసాదముగు కిమందులను

జ్ఞాపక ముంచుకొనుడు

స్టాక్స్ ఆంటి మలేరియల్

వెండి జ్వరమాత్రలు
జ్వరములకు నొప్పుల కుపయోగించును. కెద్దదయిన
జ్వరగడ్డలను తగ్గించును. 40 మాత్రల నీసా 1-కి రు 1-0-0

స్టాక్స్ క్షయదగ్గు నివారిణి

వెంటనే నివారించ గలదు. నీసా 1-కి రు 1-0-0

స్టాక్స్ కక్కు-వా దగ్గు నివారిణి

పసి పిల్లలకు మిక్కిలి ఉపయోగము. నీసా 1-కి రు 1-0-0

G. S. STEERS,

21, Errabalu Chetty St., G. T. Madras

ఆదివార్షికులు: గుడివాడ

అంతా త్రవ్వకు శ్రమపాట్లుగారు సామ్రాజ్యదళాదులు
 ఉపాత్కా! క్రైమిటికావయము నమూ యోజిని సం
 తుల్యిందల తాము రుచ్చిటి విచ్చేసివచ్చును నూ జరి
 గును మొదలుగ నచ్చుచాతులను, మా అభ్యుదయ సున
 మిచ్చు సామ్రాజ్యయత్నమును తమ యాశీర్వాదమున
 జాంచెను. అప్పుడు తమకు వివరపత్రిక మా సంస్కృతము
 తమను స్వాగతమున గొందున, ఆ మహాత్మా-రక్షము న
 సమకాలినితో కేసుల నల్ల సామగ్రియందున్నాము. వి
 యు పునిగొందుక రెను ముక్క అతో పకటెలెదము.

మీ కృత వర్తి నోడెల్లకొని మొరటెట్టిన, మా
 బిడ్డలిగానే యున్నది. ప్రాజాతులను అస్పృశ్యతాపా
 వేదించెయ్యకు. ప్రతిదేశముకొను హెచ్చుతగ్గులు, లేలపు
 యెవరును వ్యత్యాసములనున్న, అవియెట్టియు సాం
 అర్థిక జడతెలుపనిపట్టి యున్నవిగాని. విశేషమేరీ
 డికకాల్గులను జడనల మే మొకగను. అత్తగారవన
 , స్వయంసాహాయ్యము, స్వయంసాధనమువల్లను మారు
 వాయునని బోధితును. కాని ఒకపూటయైన పట్టరిండి
 ఎవగవట్టిము బంటిందా బట్టలేనట్టియు, కరుణా
 లకం చే మీ న దేశ త్యాగము గలిగినట్టియు,
 దొర్నాగ్నకాంతికి అట్టి స్వతంత్ర్య
 ములు ఎట్లు సాధ్యమగును? ఇతరులూట యెట్లున్న
 యజాత్యులకు శమ యజవతులైన యెవరు అస్పృశ్య
 తాపిమోచనము శమ వ్యవహారమైనను ఎ తవరకు సా
 గరికొక తాము తెలిసికొనియుండిరా? ఎప్పటికైనను అ
 డిసాధ్యముకానిదో దేశస్వాతంత్ర్యమునూట అకాశము
 గాకముందుకా? మేడలచక్కను సగము యెగిరిసా
 పూరిండినెలను జిలుగుస్త్రాటకార మొకవంకను, అ
 లల మరియొకవంకను, ఇంకొకవైపు పాశసాన్నము
 దుందుగుమండ అ చక్కనే గంజితోనికి ఉప్పులే
 మాడులుచు, నిట్టి వివరీతపరిస్థితులు సాంఘిక, నైతిక,
 ధర్మములుగా సరిగంటివలదు ఈ కలికామున చేగల
 నిమ్మలకును, ఆస్పృశ్యతకును, చెమటోర్చి పట్టసాగి
 వారికి స్వామిక్కడ? శమబోజిమహాత్ములు మునుబోటి
 స్వత్వంసాధనము కవివార్తముగా తదేంద్రియతో నడుచు
 పోవుట కొంత మదొర్నాగ్నముని తరికిపేంతుము. మారు
 పుటల అంత ముఖ్యముగా అస్పృశ్యతాపాపిమోచన
 సత్వసాధనతమ మహాప్రతిష్ఠాపల్లము, పరమ
 సాధనవల్లను సాధ్యమగునట్లు అక్షగహించుగాక య
 పరమేశ్వరిని పరా యారాధితుడు.

తోడిమానవులతో చేరదుమంచినిర్లు తోడుకొంటుకా
వునకు తోడిదేశీయులతో చెందుటపకాని వోడుకొన
దొర్నాకృత్యపంపునకా సద్దతి! ఓ తనమేర్పూ, నిజ
మే. సామెంక కదాములు.

శూరమూడుంటే విన్నవింప సాహసించు అపిమాంధుడు.

అదినుంధ్రులశాసన
ఈనా వెంకయ్య.

— * — * —

శాంతి : శ్రీమద్వారి పల్నాటి ఆగమనము

రెంటు-చింతల.

21-4-29 తేది యజమాను 10½ గంటలకు ముగిసి

సతీసమేతః కైటబింకలశ్రావణానంతరం విజయనాథః

స. అప్పటికి వల్మీకివ్రజయ సేవకాలది క్రిక్కిరిసి

అది, కనుకనే ఆ పాటానికి అంత నిర్మలమైన ఈ

రొడ్డు చేతులు విసరినగాని యెవరను కూర్చోవకుండు

వాళ్ళు కనిపెట్టి తమకై చూడండి నిశ్చయంగా, వాళ్ళ

ప్రాచీనానుచంద్రుడు, మూర్తీభద్రులచేత కువలత్కమాయన

పానశుభ్రత తన్నుతల్లమొందిరి. కరువాత పాలివ్ చేయ

శ్రీ లాలలజితచిహ్నాంతి విద్యాలయము మహాత్మ్యం

பெரிய கிணறு அகல அகலமாகப் போய் விட்டிருக்கிறது.

సామ్యకరుణాపీ, మోక్షతీ రామయి కట్ట బడి నేయబడుచు

పాఠశాలకు మూల రాయగా బయటవలసినవని తేలికగా ముద్రపరచుచున్నది. ముద్రపరచుచున్నది. ముద్రపరచుచున్నది.

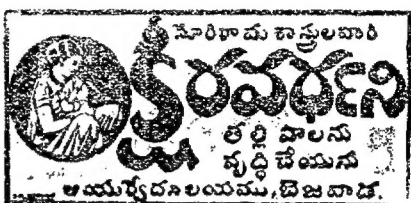
ఆ చరిత్రా-రచయిత కరీలుగాక యాని అభీరుచిని యిచ్చుచి.

93 2 2

తదనంతరము బాతీరు పాఠశాల విద్యార్థిమణి పొదిన బాతీరు
గీతమాలను పంపించిరి పల్నాటి ప్రజలతరపున శ్రీమత జాళ
ము వట్టపల్లి నాగ రు 1116-0-1 లు ధర్మిణీ కృతముగా పది
రూపగా మహాత్ముకు ప్రేమతో స్వీకరించె ప్రేక్షకులు
కొందరు శక్తికొలది కానుక లప్పొదిరి సాయంతరము మహాత్ము
డు పుగ్గముల ప్రదర్శనకాలలోనికి బోయి సేవరిత్రమునుబాది
యానందించి కద్దకు ప్రచారకాలని కొన్ని పలకాలను చెప్పెను.
రాట్నముల ప్రదర్శనకాలలో శ్రీ లక్ష్మణుల లేని, గవన్న మెం
టువాడు రాట్నము 1 కి దు 5-0-0 చొప్పున వచ్చు జేతనుదుర
ని యొప్పుతో యొగవహించి కలంగజేయుటవలన రాట్నముల ప్ర
దర్శనము మాత్రము జరుగలేదు. తక్కిన యొక్కాటలన్నియు
శాసనగా నేయున్నవి. ఎటులైనను వది పుత్తరములనుంచి
మహాత్ముని మానవలెనని యుద్వేగమునున్న మహానది లనేక
లు మహాత్ముని దర్శించి ధర్మిణీరై.

తిరునగరి వేళకట నరసమూరి

జీవితం, ఆర్థిక జాతీయ పాఠశాల

రెట్న పేవింగ్ నబ్బు

మొత్తంగా టై-1 మొదలవచ్చుకొనుటకు

వీర స నబ్బ.

కర్తవ్యకాతంబుగా మేముగ నున్ను నుండు
యోగింపవలదు ఉచయోగింప తలూ
చూడలై యేండురు, ఎట్టి పిరుగుగడ్డ
మునకై నను చక్కమును మెత్తవరచి ను
భిముగా వెల్లువ కై నుటకు మంచి
నుడుగును త్యరణం తమరొప్పిచ్చుక,
వైద్యకాస్త్ర సమృద్ధి మేనది, చక్కము
మీద కలిగిన కత్తి కాటుకూడ యానబ్బు
నునయోగించిన బొప్పను, అదియెడ క
చుర్యకునకు, కనుపయెనెట్టి ఎల్లప్పుడు
నుండితైదవనుకు నానుడును.

రైట్స్ కోర్టులో సబ్జునకున్న
ఆంట్ సెస్టిక్ గుణములన్నియు యిందు
గలవు.

WRIGHT'S
COAL TAR
SHAVING
SOAP

స్వామిగారు, డి. ఆర్. వర్మ
దొంగకు.

గాంధీగారి సంచారము

(మా ప్రత్యేక స్వకీయవిలేఖరి)

కాకినాడలో బహిరంగసభలు

శ్రీలక్ష్మ ప్రబోధము

మకాం-వేళంగి, మే 4:-నిన్న సాయంత్రము 5-40 గంటలకు మహాత్మా గాంధీగారు అన్న దానసమజములోనేర్పాటు చేయబడిన శ్రీలక్ష్మ ప్రబోధము విచ్చేసిరి. ఆయనతో శ్రీమతి కస్తూరిబాయిగారును, శ్రీయంతోకొండ వెంకటప్పయ్య పంతులు గారును సభలోనికి వచ్చిరి. సుమారు 3000 మంది శ్రీలు సమావేశమైరి. శ్రీలక్ష్మ సన్మానసంఘమువారు కమారుచేసి ప్రారంభమున మహాత్ములకు సమర్పించిన మొత్తము రూ 170-12-0 పిమ్మట సభలో పాపిడి పిండిలు, ఉంగరములు, కడియాలూ, బంగారుగాజులు యిత్యాదినగలు సమర్పింపబడినవి. సుమారు రూ 300 లుండవచ్చును. సభలో వసూలైనసొమ్ములో 121-0-7. మహాత్ముడు సంతోషాంతరంగితుడై హిందీభాషలో నువ్వనించెను. సన్మానసంఘ కార్యదర్శిని శ్రీమతి దుర్గాబాయిమ్మగారు తెలుగులో అనువాదము చేసెను.

హిందీ రాష్ట్రభాషగావున మాతృభాషయైన తెలుగును పఠించుటయేగాక హిందీభాష నేర్చుకొనడవలెననియు, ఆంధ్రదేశము దాటినపిదప హిందీభాష నేర్చినవారికే యితర రాష్ట్రములవారితో పరిచయము విశేషముగా నుండగలదనియు, యితర ప్రాంతముల సాంప్రదాయములను తెలిసికొన వలెననియు, దేశమునందు ఆన్యోన్యమున కెక్కువ కారణముగననియు, శ్రీమతి దుర్గాబాయిమ్మగారు ఆరుసంవత్సరములై ప్రతిష్ఠింపబడిన హిందీ పాఠశాలలోనికి తమ బిడ్డలను పంపించి హిందీ మొదలగు విద్యాభివృద్ధిల గావించవలసినదనియు, ఆపాఠశాల యొక్క ఉపయోగమును నిరూపింపవలసినదనియు, మహాత్ముడు కోరెను.

తమ పిల్లలకు అతిబాల్య వివాహములు చేయరాదనియు, అస్పృశ్యతా నివారణము చేయవలెననియు, అస్పృశ్యులతో సభలో కలిసి కూర్చున్నందువలన ఇండ్లకుపోయి శ్రీలక్ష్మలు సన్నాసము చేయుట ఆసమంజసమనియు, అస్పృశ్యతతో జూచుట పాపమనియు, ఖిద్దరు మాత్రమే అందరును ధరింపవలసినదనియు, దరిద్ర నారాయణుల నందరించుటకు యింకను ఎక్కువ ధనమును నగలను యిప్పించవలసినదనియు మహాత్ముడు హెచ్చరించెను.

పిమ్మట 6 గంటలకు ముగిసిపత ఆఫీసునకు మోటారు మీద మహాత్ముడు వెళ్లెను.

పౌరమహాసభ

మ్యూనిసిపల్ ఆఫీసు ఆవరణలో పౌరమహాసభకూడెను. అతినిశ్చలముగా ఇక్కడను గూర్చుండిరి. కాకినాడ మ్యూనిసిపల్ సంఘముపక్షమున శ్రీ చానలి రామసోమయాజులుగారును, తూర్పుగోదావరి జిల్లాబోర్డుపక్షమున శ్రీ దివాకొబిరెడ్డి కొమ్మిరెడ్డి నూర్యనారాయణమూర్తినాయుడుగారును, హిందీస మితపక్షమున చిరంజీవరావుగారును, కాకినాడ వైశ్యసంఘ పక్షమున, ఆంధ్రప్రదేశ్ సోదరసమితి పక్షమునను మహాత్మునకు స్వాగతపత్రము లిప్పింపబడెను. పౌరులపక్షమున రూ 200 లును, వైశ్యసంఘమువారు రూ 1355 లును, అన్నదాన సమాజమువారు రూ 58 లును, సభలో వసూళ్లు రూ 139-12-11 లును అమ్మకములవలన రూ 125 లును మహాత్మున కర్పింపబడెను. మొత్తం కాకినాడలో యానత్తు మొత్తములకలిసి రమారమి రూ 5000 లగును. హిందీభాషలో మహాత్ముడు పవ్వనించుచు నం దిట్లు చెప్పెను.

మహాత్ముని ప్రసంగము

సోదర సోదరీలులారా! సానిక స్వపరిపాలనా సంఘములను యితరస్థానము నాకు స్వాగతపత్రము లిచ్చి నందులకు ఖడ్గరునిధికే! సొమ్ము యిచ్చినందులకును నాధన్య వాదము లిచ్చుచున్నాను. ఇట్లు ధన్యవాదము లిచ్చుచు, మీరు సమర్పించిన ద్రవ్యము కాకినాడపట్టణ గౌరవమునకు లోపచుని నాకు కిందగానున్నది. ఈ పట్టణములో మిక్కిలి భాగ్యవంతులుగలవని నాకు తెలియెను. చిన్న గ్రామములు కుగ్రామములలో గూడ నాకు రెండువేలు మూడువేలు రూపాయలు దొరకుచున్నవి. అట్టి విషయములో నీ మహాసభిక్తా మిత్రులన్నచూపు వహించుట విచారకరము. దరిద్రనారాయణుని కొరకు నే నీ యాచన చేయుచున్నాను. నే చేసే ప్రబలత్వముంతయు యీ దరిద్రనారాయణు

గాంధీ మహాత్ముడు

ఆంధ్ర దేశ సంచారము

గాంధీమహాత్ముని ఆంధ్రదేశసంచారమును సమగ్రముగను పుస్తకరూపమునను ప్రచురించుట కేర్పాటులు జరుగుచున్నవి. మహాత్ముడు సందర్శించిన గ్రామములను, సమర్పించిన సన్మానపత్రములను, పూజానిధులను, మహాత్ముని యువస్వాగతములను, ఛాయాపటములను, విశేషాంశములను కంటే ఈక్రింది చిరునామాకు సమగ్రముగను పంప వేడుచున్నాము.

పోస్టుబాక్సు }
212.

గాంధీమహాత్ముని ఆంధ్రదేశసంచారము,
ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయము, 7 తంబుచెట్టికిని, మద్రాసు.

నగుంచిరే. ఇట్టి నాప్రయత్నములో భాగ్యవంతులందరూను నాకు సహాయ మొనర్చి తోడ్పడక పోయినయెడల నే నేమి నేయగలదును. భాగ్యవంతులకు చాల డబ్బుయన్నది. కాని వారిధనము అత్రువుల సగంధద్రవ్యములు మున్నగు డాంబిక వ్యవహారములకు వ్యయపరచ బడుచున్నది. అట్టి ఒక్కొక్క రూపాయయే నా చేతిలోనికి వచ్చినయెడల దానితో 18 గంటకు ఒకపూజకయినా గంజీవీని వారికి ఒకపూజకు ఆధరవుకల్పించ గలుగుదును. ఇట్టి స్థితిలో భాగ్యవంతులయినవారు తమచేతులను యెట్లు ముడుచుకొన గలుగుచున్నారో నాకు తెలియజన్నది. అనేకచోట్ల అనేకులు మిక్కిలి జౌహర్యపు పారిశ్రామికముల నిచ్చిరి. ఇక్కడ కాకినాడలో 7 గంటలు ఖిద్దుపరచితిని. కాకినాడవారు ఇంతపట్టువల నేల వహించుచున్నారో నాకర్థముగానున్నది. ఇప్పుడు కూడ నేను వారిని ప్రార్థించున దేమనగా ఎంతవరకైతే యీపట్టణము యొక్క గౌరవమును బట్టి రాదగియున్నదో ఆంతసొమ్ము ఖర్చు చేయ నిధి కయి నాకివ్వ గలం దులకు తిరుగ కోరుచున్నాను. నేను వసూలుచేసే ధనమువల్ల రాట్నము తిరుగుతుంది. దీనిల కన్నము కలుగుతుంది. మీ ధనమునకు మహాభల మింత కన్న వేరేమి కలుగును? ఇంతటితో యీ విషయము విరమించును.

సాంబమూర్తిగారు

నాకిక్కడ దుఖ విషయము కలదు. అది కాకినాడలో సాంబమూర్తిగారు మనకిక్కడ లేకపోవుట. నేను 1921 సంవత్సరమున యీ కాకినాడ వచ్చినప్పుడు వేళ్ళ శ్రీలును గురించి నేనొక వ్యాఖ్యానము చేప్పినాను. సాంబమూర్తిగారు దానికనువాదము చేసిరి అని నాకు జ్ఞాపకము. అయితే ఆ వేళ్ళలను గురించి మీరెట్టి సంస్కరణము గావించినారో నాకు తెలియదు. సాంబమూర్తిగారి రిక్కడ నుండినట్లయితే ఆవేళ్ళల సంగతి ఏనైనదో ఆయనవల్ల తెలిసికొనగలియుండును. ఎక్కడైనను ఒక్క పడుచుకునే శ్రీ యున్నట్లయితే పురుషులయొక్క శైలిక నిర్మాణమేయని తెలిసికొనవలసియుండుంది. మీరు యంత వరకు జాగ్రత్త తీసికొనకయుండినచో యిప్పుడైనను అందును గూర్చి శిష్ట సహించండి. ఏ పురుషుడైతే తన భార్యను విడచి పరశ్రీతో బోవునో అతడు పతితుడౌను. అట్లు పతితులు గాకుండ పరమేశ్వరుడు వారిని రక్షించుగాక.

సాంబమూర్తిగారి సతీమణి

సాంబమూర్తిగారి సతీమణిని చూడగల్గుట నాభాగ్యము. ఆమె యిచ్చాపూర్వకముగా ఆమె కడియాలనీ నాకిచ్చివై చెను. ఈ కడియాలను వానినిచూస్తే ఏ శ్రీనివాసభూషణముగా నుండలేదు. పెద్దసంకెలు తగిలించుకొన్నట్లుండును. ఆమె నాకిచ్చినప్పుడు వాటిని తీసుకొని నేను ధన్యవాదములివ్వలేదు. ఆమెకు నేను బోధించిన దేమనగా సాంబమూర్తిగారు దేశసేవచేసి ట్లు పనిచేయుచున్నారో అదేరీతిగా ఆమెనుగూడ దేశసేవచేయుదని కోరితిని. ఆదర్శపూర్వకమైన నిదర్శనము రామాయణములో చూపబడినది. శ్రీరామునివెంట సీతాదేవి ఎట్లువెళ్లి నదో అట్లు. సీతాదేవి తనభర్త వెళ్లిపోవుచున్నాడని ఆయనవెంట వెళ్లి నది. స్వరాజ్యము, స్వత్రయము సంపాదించినది. కావున శ్రీలు చేయవలసిన దేమిగా విద్యాప్రబోధము జ్ఞానసంపత్తిని గావించుకొనవలెను. ఆధరణములపై మోహమును విడుచులెను. పురుషులెట్లు జ్ఞానసంపత్తిని గలిగించుకొని దేశములో తిరుగుచున్నారో అట్టి విధముగానే శ్రీలు గూడ చేయులసి యున్నది. అట్లు చేయకుండ యిట్లో మా ర్పుండ జేయుచున్నార. ఇట్టి బరువుచేసిన మోటు యాభరణముల ధరింపజేయుచున్నార.

హిందీ సమితి

మరియొకవిషయమునకు వచ్చెదను. నాకివ్వబడిన సన్మానపత్రములలో హిందీసమితి యొకటి. ఎవరైతే యీహిందీస మితినిగురించి శ్రమపడుచున్నారో వారికి నాధన్యవాదము నిచ్చుచున్నాను. హిందీభాషా వ్యాప్తిని గురించి ఆంధ్రదేశములో చాల జరుగుచున్నదని నాకు తెలియెను. నేను తెలుగుభా

షను కొంచెవరకు పరిచయము చేసుకొంటున్నాను. అందుచేత తెలుగువారు హిందీని ధ్వజింపగా నేర్చుకొనగలరని తెలుపును. తెలుగుభాషలో నూటికి ఏడు మాటల సంస్కృతమునుండి పుట్టివని. సంస్కృతము హిందీ తెలుగు భాషలకింటికిని సంబంధముకలదు. కాబట్టి హిందీ స్వరలో నవ్యగల్గుదురు. కనుక మీరు దేశమునం దభిమాన మున్నట్లయితే అందుకయ్యమై చేయు ప్రయత్నములకు తోడ్పడి సాఫల్యము చేయుదురుగాక యని కోరుచున్నాను.

మరియు, దుర్గాబాయిమ్మగారు పాఠశాలనుకెట్టి హిందీ చెప్పించుచున్నది. ఆసంగతి సన్మానపత్రమునందు గలదు. ఇప్పుడును ఆమె నేర్పించుచున్నది. నాకు చాల ఆనందము కల్గినది. ఈరెండు ప్రతిష్ఠాపనముల లాభమును మీరు పొందవలసి తోచును.

పురపాలక సంఘమువారి స్వాగతపత్రములో ఒక విషయము వ్రాసియున్నారు. ప్రభుత్వ శాసనముయొక్క బలములే కపోవుటచేత మద్యపానమును గురించి తగినంతకృషి చేయలేదని అందున్నది. శాసనబద్ధమే నిజముగానయితే చేయుదురా? ఎందుచేత ప్రతి పురపాలక సంఘసభ్యుడును మద్యపాన నిషేధమును గురించి తన ప్రబోధము చేయ రో నాకు కారణము తెలియకున్నది. నిజముగా మద్యపానము నశింపుజేయవలెననే యభిప్రాయమే పూర్తిగా నున్నట్లయితే ప్రతివారును చేయగలుగుదురు. నిజముగా యీ పురపాలకసంఘసభ్యులు కొంతభాగమువరకైనను శాంతియుతముగా ప్రేమపూర్వకముగా త్రొగుడు ఆభ్యాసముగలవారికి ప్రబోధముచేయుచు కృషిసల్పునచ్చును. ఇంకను నేజేష్యునదేమనగా ఈ పురపాలకసభ్యులు కల్లు సారాయి దుకాణములవద్ద ప్రబోధించి మాన్పవచ్చును. ఇదంతా ఒకరోజులోను లేక 2, 3 మాసములలోను కొనసాగదన్న సంగతి నాకు తెలియెను. మీరు దీక్షతో కృషిచేసినట్లయితే ప్రభుత్వమువారి యాటంకములండ నేరవు. ఏదేర్పాటైతే మీరు చేస్తున్నారో అందులో నొక విచిత్రమైన శక్తి మిగులుగుతుంది.

ఇదేగాక పురపాలక సభ్యులయెదుటను పౌరుల యెదుటను నేను పెట్టవలసిన అస్పృశ్యతను గురించి. అసహనాద్యము మనకు పూర్వముకంటె యిప్పుడీ యేదేనిమిది సంవత్సరముల ప్రచారమువల్ల అస్పృశ్యతా కళంకము తగ్గినవనకొన్నప్పటికిని ఎంత పరిశ్రమ చేయవలసియుండెనో అంతయును చేయలేదని చెప్పుచున్నాను. ఇందు విషయములో గూడ మీరు దృఢమనస్కులై పనిచేయవలెను.

మనము నిశ్చయముగా స్వరాజ్యమును గోరువారమైనట్లైతే హిందువులు వహించుదీయులు క్రైస్తవులు, పార్సీలు యింకను దేశములోనున్న యితరులందరూ సోదరత్వముగలిగి వికమత్వముతో పనిచేయవలసియున్నది. ఇది హిందూస్థానములోనివారి ముఖ్యాశ్యకమైన విధి. మరియు హిందూ సంఘములో ఎక్కువకులమని తక్కువకులమని యిట్టి ఆవేశముండరాదు. సాంప్రదాయములు కొన్ని వేరుగా నుండవచ్చునుగాని వాటిని సవరించుకొని యేకీభావముతో నుండవచ్చును. ఇంకను యీ జాతులు వర్ణముల కాఖోపకాఖిలు ఉండుకుండామని ప్రయత్నము చేస్తున్న కొలదిని హిందూమతము యింకను పవిత్రమగుటకు గారణమగును.

ఇంకనాకు వ్యవధిలేదు. అందువిషయమై నిరర్థకుడనుకొలది నిమిషములు మాత్రము మిమ్ముల సరిక్షించును. ఇంతవరకును ఆసలే ధనమిచ్చినవారును తక్కువ ధనమిచ్చినవారును ఖడ్గరునిధికై విరాళములను వెంటనే యివ్వవలసినదని కోరుచున్నాను. ఈశ్వరుడు మీకు కళ్యాణమొసంగుగాక.

ఉపన్యాసానంతరమున నొక సన్నని ఖడ్గరు వస్త్రము వేలంవేయబడగా మహాదేవశంభోవారిపాట రూ 100 లకు అమ్మివేయబడెను. శ్రీమతి దుర్గాబాయిమ్మగారి యంగరమువైదా నూర్యనారాయణమూర్తిగారు రూ 25 లకు గొని తిరుగ మహాత్మునకు యిచ్చివేసిరి.

వేళంగి-మహాత్ముడు

1. మా గ్రామంలో ది 4-5-1929 సంవత్సరం తేదీ పగలంతయు గాంధీమహాత్ముడు, కమ్యూనిస్టులను సహజహత్యారధార్మిక గురువనంతులను, సర్వోపకారపరాయణులను అనుమెల్ల ధర్మసత్యైయ్యగారి జ్యేష్ఠకుమారుడు వెంకటసుబ్బారావుగారి మేడలో విశ్రాంతి గైకొనిరి. శ్రీమెల్ల వెంకటసుబ్బారావుగారు మిక్కిలి ఉదారస్వరూపులును, దయాళువును, హేయనిరకరణోద్యమ ప్రారంభమునుండియు ఖడ్గరక్తస్థానియై శక్తివంధనలేక జేసేవచేయుచున్నారు. శ్రీమెల్ల వెంకటసుబ్బారావుగారు తమమేడలో గాంధీమహాత్మునికి వట్టివేళ్ల తడకలమధ్య చల్లని బనశేర్పరచి ఖడ్గరక్తపువై ఆసీనుచేసి మహాత్ముడు తమమేడమీద ఉన్నంతకాలము స్వయముగా మహాత్మునికి విసరుచు ఆయన సామీప్యముననుండి ఆయనకు మహాత్మునిపట్ల గల సహజభక్తిప్రేమలను వెల్లడిచేసి ఖడ్గరక్తనిధికిగాను రు 500/లను వెంజిపట్టెరమునతోసి మహాత్మునికి సమర్పించెను. మిగత వేళంగి గ్రామవాసులందరును చందావేసి రు 1874/ లను మహాత్మునికి సమర్పించిరి.

2. మెల్ల వెంకటసుబ్బారావుగారు మహాత్మునితో అరుదెంచిన తడతరులకును మహాత్ముని చూచుటకువచ్చిన అన్యగ్రామ వాసులకును చక్కని మజ్జన భోజనసతులను ఏర్పాటుచేసి ప్రజలందరకు స్థాఖ్యమును కలుగజేసెను. కాబట్టి యిట్టి త్యాగశీలుడైన శ్రీమెల్ల వెంకటసుబ్బారావుగారికి యికముందు కూడ యిట్టి దేశారాధన కార్యముచేయుటకు భగవంతుడు ఆయురారోగ్యములను యిచ్చి కాపాడుగాక.

మరువాడ లత్తన్నపంతులు,
నూకలమార్టరు

పరమపావన చరిత్రులగు శ్రీమోహనదాస కరుణా సాంద్ర గాంధీమహాత్ములవారి దివ్యసన్నిధికి మహాత్మా!

భారతవర్ష భాష్యభ్యుదయదీప్తిబద్ధకంకణులగు మిమ్ముల మామధ్య కావ్యనింది వివతిప్రమోసంగు మహాభాగ్యము లభించినందులకు మేమెంతయు సంతసించుచున్నాము.

అహింసాసందేశవిహారీ!

మహాత్మ్యప్రప్త ప్రాచీన చరిత్ర గలిగిన మనభారతవర్షము అభ్యుదయపుడు ధర్మచ్యుతమగుచుండుటయు భగవదంశాసంజని కులగు మహాపురుషులచే పునర్ధర్మోద్ధారణ గావించబడు చుండుటయు అనాదిప్రసిద్ధమైనది. అహింసా ప్రాబల్యముతయుగమునందు శ్రీ బుద్ధభగవాను దుద్భవించి లోకమునందు అహింసా సందేశవిహారీయై లోకమునకు కాంతికళ్యాణమును చేపూర్చినాడు.

అట్లే నేడును హింసాభీద్యదేవత విషవాయు, శతఘ్న, అకాశవిమానాది, స్వీయకరాశదంష్ట్రలతో లోకమును గ్రసించి మానవునికి, భగవానునికి నడుమ భయంకరజ్వాలల గల్పింప జూచుచున్న ప్రస్తుతకాలమున, ముక్తకంఠముతో అహింసాసందేశ విహారీనై హింసాభీద్యదేవతను నాశనమొనర్చి లోకకళ్యాణ మొనర్పబూనిన మిమ్ము మేము భగవదంశాసంధూతినిగా దలచుచున్నారము.

భారత తపఃభులప్రాదుర్భావమూర్తి!

లోక కళ్యాణమునకై అర్పింపబడిన తమజీవితము విజయవంతమును చిరస్థాయియునునై నెలయుగాక!

భారతమాత్య పుత్రత్వమా!

మహర్షి కుల్యులగు తమపాదపద్మసన్నిధిని చంద్రునకు నూలుపోగనురీతిని మేము కొంతద్రవ్యమును సమర్పించుచున్నాము. తమోద్రవ్యమును ఏమహాపురుషుడు తమ ప్రయత్నములందు కుడిభుజముగా ప్రవర్తించియుండెనో! వీధిరాగ్రగణ్యుడు భాల్మహాదిగా మాతృదాసభ్యుచ్చేదనార్థమై పలుభాముల ననుభవించి వారకృత్యున పైతము తన ఆవర్యమునకై తన స్వధర్మమునకై వీరమరణ మొంది జీవన్ముక్తుడై భారతీయులకు ఆదర్శప్రాయుడయ్యెనో అట్టి పాంచాలసింహము శ్రీలాలా లజపతి రాయ మహాశయుని స్మారక నిధిలోనికి జేర్చు కొందురుగాక యని మా ప్రార్థన.

తెనాలి గాంధీచౌకు మందిరమువారు.

మొక్కుబడి సేసరం

కోఆయిట్, నెండుకలను, కాశ్యతముగా మొలవకుండ కొలగించును. రు 2-0-0. ఒక నెలవరకు రు 2-0-0 మాత్రమే. స్వయంశ్రావణం, నాయనిపట్టి, నీటపాలెంపోస్టు.

కాళహస్తి

తే 4-5-29 ది సాయంత్రము 6 గంటలకు శ్రీ కాళహస్తిలో నెలకొల్పబడియుండు శ్రీ కాళహస్తిపురజన సత్యవోధక సంఘమువారి యాజమాన్యముక్రింద బ్రహ్మశ్రీ ప్రభాకర ఉమాచార్యశాస్త్రి బాబ్జీలవారు హిందూమతమునుగురించి యందును ముఖ్యముగ కృష్ణలీలనుగురించి యుపన్యసించిరి. (పురవాసి)

ఒక సవరణ (ఆదవాని)

ఆంధ్రపత్రిక (ఏప్రిల్ 26 తేది) లో ప్రచురింపబడిన వృత్తాంతలేఖలక్రింద "ఆదవాని టౌన్ కో-ఆపరేటివు బ్యాంకు" అను శీర్షికలో ఈ బ్యాంకు "ఆదవానిలో 1910 సంవత్సరము సాపింపబడి పార్ల మెంటు అధికారుల పాక్షము" అనుదానిలో పార్ల మెంటు అను పదమును "డిపార్టుమెంటు" అని చదువుకోగలందులకు పాకకమహాశయులను విజ్ఞాపన. (స్వకీయవిలేఖరి.)

కమ్యూనిస్టుమహాజనసభలు

అంగలూరులో పైసభలు జరుపుటకు ఈ గ్రామ యువకులు తదితర పెద్దలు ప్రయత్నము చేయుచున్నారు. సభలకు పలయవములు ఆరంభించు చున్నారు. గుడివాడలోనున్న కమ్యూనిస్టు సభలలో ది 8-5-29 మధ్యాహ్నము 8 గంటలకు ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుని యెన్నిక జరుగును. సభల తేదీలు నిర్ణయింపబడలేదు గాని బహుశా ఈ నెలఖరన జరుగవచ్చును. ఈసభలు జరిగినతోడనే మాభాండాగార వార్షికోత్సవము కమ్యూనిస్టుమహాసభ జరుపుటకుకూడ ప్రయత్నములు చేయుచున్నారు.

కమ్యూనిస్టుము విషయమై పాటుపడు ప్రముఖులు తదితర పెద్దలు అభిమాన ముంచి సభలు జయప్రదముగా సాగించగలందులకు ప్రార్థించు చున్నారము.

యేజెళ్ల శ్రీరాములుచౌదరి.

కొమరవోలు

రీసెటిల్ మెంటు విచారణ

ఈ గ్రామమునకు రీసెటిల్ మెంటు విచారణ సంఘము వారు కే. వి. ఆర్. స్వామినాయుడు, ఏ. కాశ్యేరరావు, డి. నారాయణరాజు, ఆరోగ్యస్వామిముదలియార్, చెరుకువాడ వెంకటనరసింహంగారలు 4-5-29 తారీఖున సాయంత్రం సుమారు 4 గంటలకు కారలలో శ్రీ వేంకటేశ్వర గ్రంథనిలయము నకు దయచేసిరి. గ్రామములోని వారందరును విచ్చేసిరి. గ్రామములోని గొప్ప భూస్వాములలో నొకరగు పొట్లూరి వెంకట్రామయ్యగారి మాజీవాణిసాక్ష్యమును గైకొనిరి. మరీ కొందరి సాక్ష్యముకూడా తీసుకొనినవిదప బందరు ప్రయాణమై నెల్లిరి. (ఒకవిలేఖరి)

కాంగ్రెసు అభ్యర్థి

రాజ్ పు మదరాసు కాసనసభకు పశ్చిమగోదావరిజిల్లా తరపున ఒక కాంగ్రెస్ అభ్యర్థిగా నర్సాపురంతాలూకాయల మంచిలిగ్రామ కాపురస్తులైన తాళ్ళూరి గోపాలకృష్ణయ్యచౌదరిగారిని ఏర్పాటుచేసిన యెడల దిగ్విజయము పొందగలరని మా అందరియొక్క మనోనిశ్చయము గాన పశ్చిమగోదావరి జిల్లాలో కాంగ్రెస్ పార్టీ తరపున తాళ్ళూరి గోపాలకృష్ణయ్య చౌదరిగారి పేరు నూచింప వలసినదని యీక్రింది సంకేతములుచేయు సభ్యులందరము ప్రార్థించుచున్నాము.

టి. వెంకన్న.

పంచాయితీకోర్టు అధ్యక్షుడు,

టి. సత్యనారాయణమూర్తి, బి. ఏ.

బి. కృష్ణమూర్తి, ఎల్. ఎం. పి.

టి. పుల్లయ్య, భూస్వామి.

టి. సూర్యనారాయణమూర్తి, వ్యగైరాలు.

ఆంధ్రసహకార సమ్మేళనముయొక్క మహాజనసభ 19-5-29 వ తేదీ ఆదివారము 2 గంటలకు రాజుపహేం ద్రవరము, ఆంధ్రసహకార సమ్మేళన ఆఫీసుకార్యాలయములో అనగా మల్లరాశ్రీ పాలకోడేటి గురుమూర్తిగారి హాలులో జరుపుటకు కార్యనిర్వాహకవర్గమువారు ఏర్పాటు చేసియున్నారు. కాబట్టి సదరుసభకు తాము తప్పక దయచేయవలసినదిగా కోరుచున్నాము.

కార్యక్రమము

కార్యనిర్వాహకవర్గ రాజీనామానుగురించి ఆలోచించుట, కొత్తవిన్నికలు జరుపుట.

పా|| గురుమూర్తి,

అధ్యక్షులు.

గుంటూరుమండల ప్రజలకు విజ్ఞాపన

అసహాయాద్యము 1920, 1921 సంవత్సరములందు గుంటూరుమండలమున పూర్తిగ విజృంభించి తదితర మండలములకు దారిజాపుటయేగాక ఆంగ్ల సామ్రాజ్య పథియందు ప్రత్యేకసాన మలంకరించెను. అట్లు కార్యరూపమొందిన మహాద్యమము ప్రజలముత్సాహముతో బాటు దిగిపోయెనని కొందరి యూహ. కాని కట్టణములందెట్లున్నను తల్లెలందు ప్రజల హ్యూమానిటరీయము సజీవముతోనున్న వని నమ్మవలయు. అనకాశముకొరత ప్రజావేదియున్నార, గాని అభిమానరహితులు కాలేదు.

గుంటూరుమండలమునందు మహాత్మునకు ధన మెక్కువ లభించెనన్న నందాధికృత్యములేదని యూహ. ఒకటి రెండు దినములు మహాత్ము దివ్యబుగండుగలిగిన కనీసము మరీ ఇతర దినో రూఢ్యములు లభించెదని. గుంటూరుమండలమునందు ధన సంపన్నులులేన మండలము లనేకములున్నవి. జాతీయాభిమానముతో రమ విద్యుక్త ధర్మమును కొంతకాలము జైల్లింబుకొన్న మాగుంటూరుమండలసభ్యులకు కాంగ్రెసు సంవత్సరపున మే మనేక కృతజ్ఞకీర్తనార్థక వందనము లర్పించుచున్నాము.

ధనమున సమర్పించుటచేతనే మనధర్మమును నెరవేర్చితిమని యుచుకొనకుండుగాక. మనకర్తవ్యమునంజిది సామాన్యవిషయమే. గాంధీమహాత్ముడు మనపై నుంచిన భార వింతకంటె తయిరెట్లధికముగనున్నది.

1929 సం. 5-12 నెంబరు 81 రాత్రి 12 గంటలలోగా నిర్మాణకార్యక్రమమునందలి ప్రయత్నమును పూర్తిగ నెరవేర్చి సిద్ధముగ నుండవలయున్నది. మనమండలమునందు మనకు గావలసిన ఉద్దమ వస్త్రము గాక తదితర ప్రదేశములకు ఎక్కుడువస్త్రముల మనము వంచవలయును. ఈవిషయమై కల్లపు గ్రామములు వలంబడుగా. కల్లూటిసీమ రసధర్మమును పూర్తిగ నెరవేర్చుకోరుచున్నాము. ఇతరకార్యక్రమముందు గూడమునము ముందంజవేయవలయును. మన సడతలు తొట్టుపాటులేక నిశ్చలములై కాంతియుతములై యుండుటాన శ్రేయము.

ప్రచారకలందరును కార్యక్రమమును నెరవేర్చి పొల్లూన గోడ చున్నాడు. మనపై భారముంచి మన నాయకుడు మహాముషి సాంబమూర్తిగారు చెరకీరియున్నాడు. వారీతుదినంజేతము ప్రకారము ప్రతికాంగ్రెసుసభ్యుడును దినముకు కనీసమేను గురు సభ్యులకు శేర్పలయు. ఒక్కనిచేసిన ఖడ్గరక్తపుర్రా రణజేయవలెను. కొంతభాగమైనను విదేశీవస్త్రములు ఐ హి ముగ్రమగునట్లు చేయవలె నిదియెట్లు తనకు ధర్మముగాదు.

వి. ఆంజనేయులు

అధ్యక్షుడు

గుంటూరుజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము.

మదన కామేశ్వరి లేహ్యము 2

బలహీనులపాలిటి కల్పవృక్షము—మేనామ, నిక్కాక, నిప్పత్తున, కుక్కనవ్వు, అలిమూత్రము మొదలగువాటిని వారింది మంచి బురుదా, వీర్యవృద్ధిని, సంభోగశక్తి, సంతానమును గలిగించును 2 డబ్బీలు కాలం. 20 తులములు. డబ్బీ రు 1-4-0 పాతనగంధి లేహ్యము—రక్తకుఢికి శ్రేష్ఠమయినది. సనామేనామ, మేనాపాడలు, వచ్చలు, యితరవర్షకోగములు కీళ్లనొప్పులు, మొదలగువాటిని వారిండును. 4 డబ్బీలు చాలును 20 తుల డబ్బీ రు 1-4-0 2. పి. ఖమ్మం పేతు. పి.సి. పి. అండుకో, ఆయుర్వేదసమాజం, తెలిదేవి-నెల్లూరుజిల్లా

మోహిని తైలము

5 తుల నూనెగల సీసా 1-కి రూ. 0-12-0. పురుములు వాటుటకు యోగ్యమైనది. అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి-మదరాసు

ఆచంట

మహాత్మాగాంధీ, తాత్పారి గోపాలకృష్ణయ్య
చౌదరిగార్ల సంభాషణ

ది 26-4-29 తేదీ రాత్రి 7½ గం|| మహాత్మాకు ఆచంట వచ్చి పదిహేను నిమిషము లువస్థించెను. పిమ్మట వాగ్ శ్వరరావుగారి మేడలోనికి గోపాలకృష్ణయ్య గారు వగయిరా బాగ్ త్రగ తీసుకువచ్చి ప్రవేశపెట్టి ఆయనకు కావలసిన పరివర్యచేసి ప్రీతిసభ యున్నదని మహాత్మానితో గోపాలకృష్ణయ్యగారు చెప్పగా వాళ్ల పు ఇచ్చటకు దీనుకురావలసినదని చెప్పిరి. గోపాలకృష్ణయ్యగారు ప్రీతి సభలోనికి వెళ్లి చూడగా చాలమంది ప్రీతిలు గలరు. మహాత్మాని సభలోనికి తీవ్రకువెల్లిన కాళీయండుదని తలచి ఆలోచించుచుండగా, అంతలో కొండా వెంకటప్పయ్య, శ్రీమతి కస్తూరిబాయిగార్లు సభకువచ్చిరి. గోపాలకృష్ణయ్యగారు మేడపైకి వెళ్లి దొరయ్యగారిని పిలుచుకు వచ్చుచుండగా మహాత్మానికడకు ప్రీతి రెవరోవచ్చి నిలబడిరి. మిమ్ములను పిలుచుచున్నారని వకరు వచ్చి కేకచేసిరి. గోపాలకృష్ణయ్యగారు వెళ్లుసరికి, దొరయ్యగారి భార్య, గోపాలకృష్ణయ్యగారి తోబుట్టువు వగయిరా నిలబడి మహాత్మానివద్ద యుండిరి. అంతట మహాత్మానితో గోపాలకృష్ణయ్యగారు ఫలాని వారు అని ఉరు దూ లో ఎరిగింపగా, దొరయ్యగారి భార్యనుచూచి మహాత్మాకు వస్తువులు విస్తారముగా యున్నవి. అవి ఖద్దరు నిధికి సమర్పింపవలసినదని గోపాల కృష్ణయ్యగారితో ఉరుదూలో చెప్పెను. ఆమెకు ఆంధ్రమున ఈయన చెప్పగా తల్లి తండ్రు లిచ్చినవి ఇచ్చివేసిన యెడల ఆగ్రహపడెదరని ఆమె జబాబుజబాబుపెను. ఈ సంగతి గోపాలకృష్ణయ్యగారు ఉరుదూలో మహాత్మాకు ఎరిగింపగా ఆమె వయస్సెంతో అడుగవలసినదనెను. ఆమెను అడుగగా 21 సంవత్సర మనెను. ఈ సంగతి ఆయనకు తెలియజేయగా “ఇంత వయస్సు వచ్చిన పిమ్మట ఇంకా స్వతంత్రములేదా తల్లితండ్రు లిచ్చివేసినవి ఇచ్చివేసిరి గాన వారికి ఉత్తరంవ్రాసి జబాబుతెప్పించి మహాత్మానికి పంపవలసినదిగా కోరిరి. ఈ సంగతి ఆమెకు కృష్ణయ్యగారు తెలియజేసిరి. ఖద్దరు నిధి కేమిచ్చెనో అడుగవలసినదని మహాత్మాకు కోరెను. ఆమెను అడుగగా ఏమియు ఇవ్వలేదు పాతిక రూపాయి లిచ్చెన ననెను. కృష్ణయ్యగారు ఈ సంగతి మహాత్మానికి తెలియజేయగా ఏమి చాల వనెను. అంతట గోపాల కృష్ణయ్యగారు మీరైనను ఈ పనులు చేయు ధనము ఖద్దరు ఉత్పత్తి స్థానములు ఏర్పాటు చేయుటకుగాన ఈ ఆచంటలో 200 రాట్లు ములు గలవు. ఆమెను పెట్టుబడి (1,000) వెయ్యిరూపాయిలు పెట్టి ఖద్దరు పని జరిగించునని కోరమని గోపాల కృష్ణయ్యగారు చెప్పగా బాగానె యుండును అడుగ వలసినదనిరి. అంతట కృష్ణయ్యగారు అమెతోచెప్పగా మహాత్మాకు వెయ్యిరూపాయిలూ పెట్టుబడి పెట్టితే ఆమెపనిచేసెదనని పల్కినను.

నాణ్యమైన ఆభరణములు దొరకు తావు

మా అనుభవసిద్ధమును, శక్తిని సామర్థ్యమును నువయోగించి మంచి పనితనముతో వస్తువుల తయారొనర్చితిమి.

గత 35 వత్సరముల నిలుకడ, మా అభివృద్ధియే, సమృద్ధిమునకు నాణ్యమునకు సంశయింపవలసిన అగత్యము కనుపించదు.

సురాజ్ మల్ లల్లూభాయ్ అండు కో.,

నీమకమలములు, బంగారు వెండి నగలవర్తకులు,

313, యస్సెనేడు, మద్రాసు.

అంతట మహాత్మాకు ఆశ్చర్యముపొంది వెయ్యి రూపాయిలు ఇచ్చటకు అంగీకరించెను. ఆమె స్వాగతపత్రము ప్రీతిసభాజను తరపున చదవగా గోపాలకృష్ణయ్యగారిని మహాత్మాకు ఉరుదూలో తనకుచెప్పవలసినదనియు తెలుగుమాట వకటివకటి తెలుసువనియు పల్కిరి. అంతట గోపాలకృష్ణయ్యగారు మహాత్మాకు ఆ స్వాగతపత్రము తర్జుమాచేసిచెప్పిరి.

పిమ్మట ఆమె ఇచ్చిన 25 రూపాయిలు తీసుకుని సదా ఖద్దరుకట్టమని తెలవిచ్చిరి. “గాన యలమంచిలి సత్యవతివలె ఈమెయు మహాత్మాని కోరికప్రకారము ఆభరణములు మహాత్మాకునుపది సదాఖద్దరుధరించి ఈ ఉద్యమచుందు తోడ్పడవలసినదని కోరుచున్నాము.”

(ఒక విలేఖరి)

వేళంగ్రామవాసులు సమర్పించుకొనిన

విశేషత్రమ.

శ్రీమహాత్మా కరణచంద్ర గాంధీమహాత్ములవారి

దీక్షాపాదకర్తలకు సన్నిధికి

అందరిమానభక్తిరూప శక్తిగల మనవ్యూహావకచక్రవర్తి!

(1) ఎవ్వో వాక్పాదకర్తలకు ఖంభాదాకరములందలి ప్రజావిహితము హోమోహిత్యై, శ్రీతాయోగమున శ్రీరామచంద్రవంశవంశవంశ బుద్ధిపు గవు తమకమాన విధమున కీర్తించుచు ఏవని సందర్శనమున చెదలేక ఆతురత పడుచున్నారో, ఎవనిపాదవ్యక్త మాత్రమునే తమచేతను ధ్యాయమున నహ్మహ్మారో, ఏ మహాత్మా సత్త్వావ్యయము స్వయమ చరణ, మర్దదర్శన, వ్యయంపి కారితసమర్థత, అహింసాసత్త్వ హదీక్ష, నిరాడంబర తీర్థవిధాన, ఖద్దరు సంరక్షణ భావదాన, మొదలగు వర్తనలను చూచి భారత మాత తన బిల్దేశ్వరములు కనిపించు సంతోషావ్యక్తి యై చాల నగుదనని ఆశించియున్నదో అట్టి తమ యాగమహాభాగ్యత, ఈమహాత్మానులకు సమరూపించుట మామృద ఈమె లెంకము కానందాబ్ధి నోలొడుచున్నది.

(2) అహింసాసత్త్వగ్రహసాధకులే భారతేశ్వర్య తంత్ర్యకలకలకల సాధనంశ్చి మకు తమ దివ్యసంక్షేపమును, శివార్థకామ సీక్తగించి తమయాజ్ఞాబద్ధమై ముక్తి పంచలేక భారతాధిపతి తోడ్పడకూర్చుని మహాభాగ్యత మాగా మనవిచేయుచున్నాము.

(3) నిరాడంబరమైన మోక్షవ్యయూర్తి నిష్కల్మషమై ముక్తిసేన శక్తి, శివ్యమైన మోక్షయాత్రాసహాయక అరిగి భారతవంశ ప్రాచీనకాలమునాటి బౌద్ధతత్వవర్ణన దాయకల : ద్వంద్వి కాంక్షిసంశ్లేషకు విదాశామహాభావాలనే గానక మహాత్మామహాత్మే మేము ఆర్జునా ఆనంద నిమగ్నములు యున్నాము. ప్రాచీనకాలము నుండి శత్రుతాంశు రతఖండననందు అగ్రస్థానం ఇహింసానూ ఆంధ్రేశ్వరు శేషు శాశ్వతబియ్యము ఆత్మతాపాభాగ్యతాచ అగి యుద్ధరింపబడి మహాత్మాస్థానము లంకాంధ్రమున కిదిగో వెళ్ళురను

4, తన సందర్శన బుచ్చే సేవించు మహాత్మాగారున రిత్రతో నిరసాగా ఆగ్రహార్థము బహుశక్తివ్యవస్థ మైన కనుగొనమని మహాత్మాకు ఫలకముల విశేషంబిడది.

(5) అధ్యాత్మిక శక్తి యందగ నో యోగిభూగవా! నీ మామభాగ్యముచే పవిత్రవంతమైన వేళంగ్రామమున మేము విశిష్టతోచుచున్న ఖద్దర స్త్రీకై “పండునికి నూకపోన” అనుట్లు మాయోదగు ఆత్మవ్యసనాచిమాను సంతోకపూర్వకముగా స్వీకరించి మమ్ము భవ్యుల నోరర్ప చేదుకున్నాము.

వేళంగ్రామీరులు.

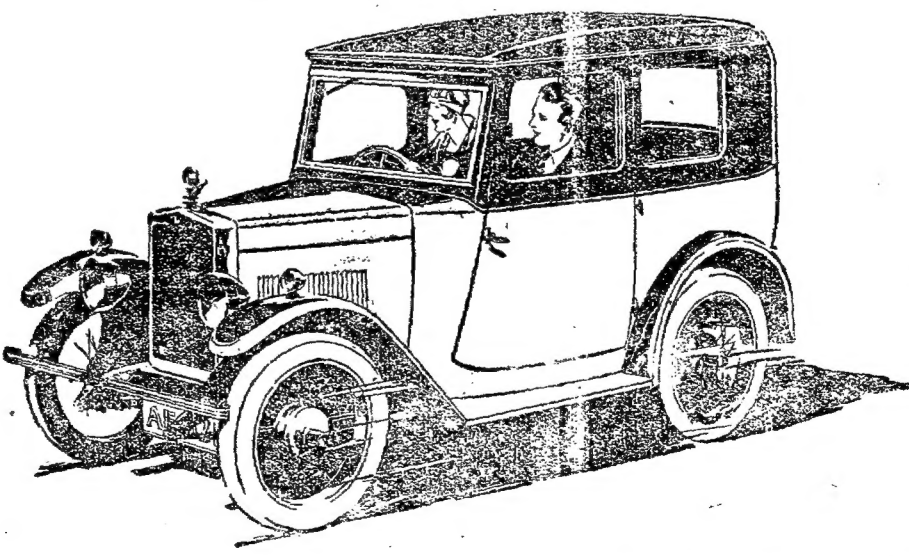
మీరంటు-కలరా తగ్గుట

మీరంటు, మే 6:—మేజరుహిమాను గారు, జేయిలు మాపర్చెంటు కలరాను అణచివేయుటకు చాల పాటుబడుచున్నారు. ఈజాడ్యము బయటనుండియే వచ్చిన దనుకొనుచున్నారు. నల్లరికి కలరావచ్చి ముగ్గురు చనిపోయిరి. ఈలోగ జాడ్యమువ్యాపించుకుండ తగు యేర్పాటులు జేసిరి. కాయగూరలు మానిపించి నీరు పరిశుభ్రపరచి రోగులను దూరముగా బంపిరి. అంతట జాడ్యము తగ్గెను.

కేసు మార్పుట కంగీకరింపలేదు

కుట్రకేసు ముద్దాయిలు కేసును యింకొకఊరునకు రప్పగోరుచు పెట్టిన దరఖాస్తునకు అట్లుజేయ వీలులేదని గవర్నరుజనరలుగా రంగీకరింపలేదని ఇండియా ప్రభుత్వకార్యదర్శి వకలు మోహనలాలు పెట్టనాగారికి జబాబువచ్చెను.

పోషన
అవసరము
లేని
“బేబి”

వేలికార్లలో కడపటి మాట. అందు సౌఖ్యము, ఆంధ్రము, బలిష్ఠత, దృఢత్వము, మిత్రత్వమును కూడియున్నది. బేబి తనంతట తానే చక్కగా అగుపడగలదు. పోగొట్టుకొనదగినది కాదు. డీలరు వడిగి సంగతులు తెలిసికొనుడు.

మోరిస్ మైనర్ సెలూన్
రూ. 2,645 ముఖ్యతెల్లవర్ష ధర.

అడిసన్ అండు కో, లిమిటెడ్.,

మద్రాసు, కల్లికోట.

MORRIS MINOR

కార్మిక నాయకులపై కఠినశిక్షలు

తీర్పు ఇవ్వబడుట

తిరుగుడుపట్టణమునందు పౌరసభ

తిరుచినాపల్లి జిల్లాజైగారిచే దక్షిణాయంకియా రైల్వే సమైక్య సంస్థమున కతినమగు ధీర్ఘ నిర్బంధములు విధింపబడిన కార్మిక నాయకులను శ్రీయుతులు యమ్. సింగారవేలుకెట్టి ముఖంబలంబు సంగారూర్ల యెడల తమసానుభూతిని ప్రకటించుటకై శనివారము సాయంత్రము తిరుచినాపల్లికి సమస్తతీర్థమున జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘమువారి యాజమాన్యమున నొక సౌరభభ గావింపబడెను. శ్రీ వి. యల్. శాస్త్రిగారు సభ కధ్యక్షుడ వహించిరి.

అధ్యక్షులు

శ్రీ వి. యల్. శాస్త్రిగారు మాట్లాడుచు శింగారవేలు కెట్టిగారు ఉపసభాకారులు గారనియు, ఒకవేళ శిక్షలు అపరాధమున న్యాయశాస్త్రము ప్రకారము శిక్ష అతిదారుణమైనదనియు న్యాయమూర్తుల కెట్టి ఉద్దేశమును ఆలోచింపగోరుట లేదు కాని తీర్పుప్రకారము అవివేకమైనదని చెప్పి సంతోషపడెను పట్టిరి. శింగారవేలు కెట్టిగారు దేశమువారకై రక్తముకార్చినవారు. ప్రభుత్వమువారు శింగారవేలు కెట్టిగారికి చేయదగినంత శిక్ష చేసిరి. దేశ మోక్షమునకును, కార్మికుల కొరకును పాటుబడిడి దేశసేవకుల నెల్లరను భయపెట్టుటయే ప్రభుత్వము వారి ఉద్దేశమని స్పష్టమగుచున్నది. ఎచ్చటనులేని కమ్యూనిష్టుభూత మను మిమచే ప్రభుత్వమువారు విచ్చలవిడిగ నిర్బంధ విధానమునకు గొంగునున్నారు. ఐనను, సర్వసాక్షియుగు భగవంతుడును, న్యాయదేవతయు, అసతీతాతనుసేవాభిలాషయు శాశ్వతముగ నిలిచియే యుండగలవు. ప్రసిద్ధ దేశభక్తుడగు శింగారవేలు కెట్టిగారు తమ 60 సంవత్సరమునందు కాంగారమున కంబడిరి. కాని కారాగార మొక లెక్కలోనిదిగాదు! భర్తావిజయమందును, భగవంతునియందును విశ్వాసముగలట్టియు ప్రభుత్వమువారు గావించు సర్వమునకు సంసిద్ధులగుట నీ నాత్మ యాపన భారతీయబృంద మిపు డానశ్యము. అట్టి సేవాబృందముండినా ఎంతటి నిర్బంధములైనను మనలను చలంపజేయజాలని పట్టిరి. (హర్ష ధ్వజము)

శ్రీ మహాలింగయ్యగారు

కొమ్మట మాట్లాడుచు అనుదిన మిపుడు నిర్బంధవారై ఎడతెగక అరుదెంచుచున్న వనియు కాంగ్రెసు సభ వారొ సంగిస అంధ్య సందేశము ప్రభుత్వమువారు గమనించి తమ విధానమును సాగింప మొదలిడినారనియు, నిర్బంధములు పెచ్చయినకొలది దేశమునకు లాభకరమే ననియు, కాంగ్రెసు నాయకులను నిర్బంధించుటచే ప్రభుత్వము కాంగ్రెసును గౌరవించెననియు, ప్రజలు ప్రభుత్వ నిర్బంధములగూర్చి వగ జెందక, తమవిధిని వీరులవలె నిర్వర్తించవలెననియు, పదసంవత్సరముల నిర్బంధ మున ప్రాణములతో పూడ్చివేయుటయే ననియు, శిక్షకులను నాయకు లేయుద్యులు మునకై అట్టి శిక్షలపాలనలో ప్రజల యుద్యమవలంబులై కృషిసలిపినవారును, వారితో దేశమును విముక్తి కొందగలదనియు పలికిరి.

శ్రీ కె. యన్. గోపాలకృష్ణకాగారు మాట్లాడుచు శింగారవేలు కెట్టిగారు నిజమగు దేశభక్తులనియు, కార్మికుల మోక్షమునకై వారు తమశక్తిసంపత్తు ధారవోసిననియు, వృద్ధాప్య మందున్న శింగారవేలు కెట్టిగారు జైలులో మరణించినచో ప్రభుత్వమువారే అందులకు బాధ్యులనియు, పదసంవత్సరములు గడచిన వెనుక శింగారవేలు కెట్టిగారు మరల జైలునుండి దివ్యులకృత్యకృత్యానాములతో వెడలిరాగలరనియు పలికిరి.

శ్రీయుతులు, మలైరత్నాసభాపతి ముదలియారు, సభాపతి ముదలియారు, గోవిందరాజ ముదలియారుగార్లు గూడ శింగారవేలు కెట్టిపట్ల సానుభూతిని ప్రకటించిరి.

తీర్మానము

శ్రీ డి. కొలంబెగారి క్రిందితీర్మాన ముపసాదించిరి. శింగారవేలు కెట్టిగారు, తదితర కార్మిక నాయకులు ను గావించిన అత్యంత సాహసమున త్యాగమునకు వారి నీ సభ వారు అభినందించుచు వారలపై విధింపబడిన అతి కఠినమగు శిక్షలను తీగ్రముగ ఇంకించు చున్నారు అను తీర్మానమును శ్రీ డి. కొలంబెగారి రుపసాదించుచు క్రిందిశాస్త్రులలో నెవమన కేసులను గిర్రావించుచో శాస్త్రులను ఏర్పాటు జేయుటకు గాని ఆ నెవరులను, నియమించు సకలి పోవలెననియు అ నెవరులు ముద్దయిని నిర్దోషులుగ నిర్ణయించినను, జిల్లాజైల వారిమిచ్చి ప్రాయముతో సేధింపబడెననియు, జాగ్రత్తలే అట్టి నిర్ణయ మొసంగిన దిట్టి దీనిని, తనవ శక్తితో విచారించియుండుక తప్పవనియు, హైకోర్టునందు అపిలు జేయాలననియు, హైకోర్టులో న్యాయము జరుగనిచో క్రివికాన్సిలుకుగూడ పోవలెనని

యు, అందులకై ప్రజలనుండి సహాయనిధిని ప్రోత్సహింపవలెనని పట్టిరి.

విదప తీర్మానము ఏకగ్రీవముగ ఆమోదంపబడెను. అంతలు సభ ముగిసెను.

సాంఘ్యహత్య అరెస్టులు

కలకత్తానుండి ఒక ముద్రాయి

లాహారు, మే 7:—సాంఘ్యహత్య హత్యసందర్భము నను బాంబుకర్తాగారము సందర్భమునను అరెస్టుయినవారి మొత్తము 17 మంది కేర్లు తెలిసినవి:—ముకదేవుగారు (20 ఏండ్లు) లియల్వారు నివాసి, లాహారు జాతీయకళాశాల విద్యార్థి జయగోపాలు గారు (24) గుజరతువాలా నివాసి, కిశోరిబాలు (27) హుషియాబూరు నివాసి, అగ్రరాము గారు (30) పెయిల్కాల్ నివాసి, హన్సరాజివోస్రా (19) లాహారు క్రిష్టియను కాలేజీ విద్యార్థి, ధర్మకీర్తి (19) మజాఫరునగరు నివాసి, అనిల కంప్రముఖ్తీగారు (25) కాశీనివాసులు. వీరందఱు లాహారు జైలులలో నున్నారు. బార్నింగుస్ట్ర (23) మైసూరు, సురేంద్రనాథు బాన్సి, మహాదీర్ ప్రసాదుబాన్సి, సురేంద్రనాథుగంగూరి, జె. ఎన్. దాసు గుప్త, బ్రాహ్మసత్య, రామగోపాలు ముక్తగారు, అజయకుమారు గోఖ, మనీశ్వరప్రసాదు అవస్థిగార్లు కాన్పూరునందు అరెస్టుయిరి. (అ. ప్రె.)

కలకత్తాలో అరెస్టు

కలకత్తా, మే 6:—రఘునాథప్రసాదు, బరాబజారులో నొక కంపెనీనుసాస్తా నిన్నును లాహారులో సాంఘ్యహత్యసందర్భమున అరెస్టుజేయబడెను. నేడు ప్రెసిడెన్సీ మేజస్ట్రేటుగారి యెదుట విచారింపబడి నేడురాత్రి పంజాబు గొంపొయెడకు.

మహాబీర్ ప్రసాదు జామీనుపై విడువబడుట

కాన్పూరు, మే 6:—ఎసెంటీ బాంబు దుర్ఘయము లాహారు బాంబు కర్తాగారుల సందర్భమున యిపుడుగో అరెస్టుయిన ఆర్థురు యవకులలో నొకరగు మహాబీర్ ప్రసాదుగారు, కాంగ్రెసు వారింట్లోని నేడు జాయింటు మేజస్ట్రేటుగారు స్వంతజామీను రూ 1000 యిరుల జామీను రూ 2000 పైని విడచిపెట్టువెరి. ఈరెండు రెండు నెలలక్రిందట న్యాయానియా జబ్బుతో నుండెను. జైలులలో పడ్డదగ్గరనుండి మండుమట్టియున్నారు. అందుచే ఆస్పత్రి యందు యూరోపియనువార్డులో నుండుడెను.

డిల్లీలో ముద్రాణాలయము సోదాజూచుట

డిల్లీ, మే 6:—బాలీసువారు నేడు మున్షాఫ్ఫుము “సంజీవి ప్రెస్” గ్రంథవిక్రయశాలను సోదాచూచి కొన్ని కాగితములను ఎత్తుకపోయిరి. ప్రెసుయజూచిన ఆచార్య తూరుసేనశాస్త్రిగారు ఊరలేకుంజిరి ఎసెంటీ బాంబుకేసు సందర్భమున యి జరిగెను. (ప్రీ ప్రె.)

శ్రీ పరమహంస సచ్చిదానంద యోగీశ్వరుల

వారి ఉపన్యాసము

పై యోగీశ్వరులవారు 2, 3, 4, కేడీలవరకు సర్వపురంలో అనేక గొప్పగొప్ప నేదాంతరహస్యములను మాడురోజులు ఉపన్యాసముచేసి అప్పటినుండి 5-4-29 వ తేదీన నిడదవోటకు వెళ్లి యెదుట ఉపన్యాసముచేసి 11-4-29 వ తేదీ పగలుబంజిలో బయలుదేరి సాయంత్రం దుర్గాడ స్టేషనులో దిగి తోటపల్లి కొండలలో నుండు శ్రీకాంతి ఆశ్రమమునకు వెళ్లి బోవుచున్నారు.

గోపాలరావు.

యూనివర్సల్ మ్యూచియల్ యెడ్ అందు పూర్ హౌసెస్ అసోసియేషన్ లిమిటెడ్

ప్రధానకార్యాలయము - మద్రాసు

నోటీసు

మిస్టర్. సి. జి. ఆలక్సాండరు రైల్ అను నాతిడు 1-4-29 తేది నుండి మాఫిస్ ఏజెంటుగా లేడనియు, ఆతని స్థానే ప్రాఫెసరు ప్రకాశరావు, (ప్రాప్రయియరు, కలింగ ఎస్ట్రా లాజికల్ బ్యూరో, విజయనగరం) అను నాతిని 10-4-29 తేది నుండి ఆంగ్లరాష్ట్రములో ఉత్తర పరగణాలకు ముఖ్య ప్రతినిధిగా ఏర్పరచితి మనియు, యిండు మూలముగా ఎల్లరకు తెలుపబడెనది. 289 తిరుకెట్టిపేటి, మద్రాసు. 4-5-29 హెచ్. వెంకటేశయ్య. కెక్రటర్.

రీసెట్టి మెంటు ఆర్థికవిచారణ

సంఘము

రహితులకు హెచ్చరిక

(రె. నుండేశ్వరకర్తగారు)

ఈ కమిటీవారు ప్రస్తుతము 1-5-29 మొదలు 6-5-29 వరకు కృష్ణా జిల్లాలోని కొన్ని గ్రామములలో సంచారము చేయుచున్నారు. అక్కడి రహితుసోదరుల కోరికపై నేను మాడవారితో, కాతవరం, గుడ్లవల్లెరు, గోకవరం, పెడన మున్నగు గ్రామములకు పోతిని. ప్రజలలో కమిటీ యెదుట తమ ఇబ్బందలను తెలుపుకొనవలెనని, ఉత్పంత బాగుగనే యున్నది. కాని కమిటీవారు గ్రామమునకు వచ్చుటకు ముందుకోజుననే రహితులందఱు సమావేశమై, తమ గ్రామములో, ఋణములు, క్రియధరలు, కాలరెట్లు వ్యవసాయపు ఖర్చులు, కుటుంబ ఆదాయవ్యయములు, మున్నగు విషయములగూర్చి గల యావత్తు గస్తావేజు రూపకమైన సాక్ష్యమును సిద్ధపరచుట, (2) వాఙ్మూల రూపకముగ, చెప్పవలసిన విషయముల గూర్చి స్పష్టముగా చెప్పగలవారిని, 5 యకరముల వార నొకరిని, 10 యకరముల వారి నొకరిని, 25 యకరముల వారి నొకరిని ఈ విధముగా దరహంపైన పట్టాదార్లు సీలికతుల చేతిపెనువారి నేర్పరచుట (3) గ్రామమునను కరణముల హాజరుపరచుట (4) సమావేశ స్థలమును నిర్ణయించుట, ఈ పనులు ముందుగ ప్రతి గ్రామమున జరిగిన కాని కమిటీవారి పని కులభము కాదు. కనుక రహితు సోదరుల దీనిని పూర్తిగ గ్రహించి, ముందు 30 సంవత్సరములో ఈ పెట్టి మెంటు పేరుతో తమపైన 4 కోట్ల 50 లక్షల రూపాయల పెచ్చుపన్ను భారము విరుముకుపడెనున్న దను సంగతి దృష్టిలో నుంచుకొని, కమిటీవారి యెదుట పై అంశముల గూర్చి సమగ్రంచినను స్పష్టముగాను నివేదించి తమ భర్తము నెరవేర్చు హెచ్చరించుచున్నాను. కృష్ణాజిల్లా అనంతరము వారు పశ్చిమ గోదావరికి వచ్చెదరు. కాన వెంటనే మేల్కొంచి రహితు సోదరులు ఉత్సాహమునకు, కార్యక్రమ మేల్కొంచి, తమ వాదమును, వాగ్రూపకముగాను, దస్తావేజుల మూలకముగాను ఋణాపుచేయుటకు తమకు గల సాధనముల సమీకరించి సిద్ధపరచవలసి యున్నది.

ఇటు చూడుడు

ఇటీవల నొక పుష్కరముక్రింద కీర్తిశేఖరైన (తేలు, సంస్కృతాంధ్ర పండితులు, గవర్న మెంటు ఆర్ట్సు కాలేజి, రాజమహేంద్రవరము) ఆకుండి వ్యాసమూర్తి శాస్త్రిలుగారి గ్రంథరాజము లాంధ్రదేశ గ్రంథాలయములకును కోరినవారి కెల్లరకు నీక్రిందితగ్గింపుధరల కొసంగబడుచున్నవి. మేమాసాంతములోపల గైకొనువారలకు ఆంధ్రవ్యాసచిత్రగ్రంథరాజముల సంపుటిని పోస్టేజీ మేమే భరించి రూ 2-8-0 వి. పి. గా పంపుదుము. కొలదిప్రతులుమాత్రమే గలవు. సమయముమించిన లభింపవు. పునర్ముద్రణము దుర్లభము.

పితాపురాసానవిద్యాంశుల గ్రంథసమితిహాడ యాక్రింది అడ్రసునకు వ్రాసినచో వెలకు లభించును.

- 1. ఆంధ్రనైషధము. 0-8-0
2. పరాశరస్మృతి (ఆంధ్రవచనము) 0-4-0
3. ప్రబోధచంద్రోదయము 0-6-0
(కృష్ణమిత్రుని సంస్కృతసాహిత్యమునకు తెలుగు)
4. గంగాలహరి 0-3-0
5. భారతఖగ్గి (కవిత్వభారతవిమర్శనము) 0-6-0
6. అనర్థరాఘవము 0-10-0
7. భామినీవిలాసము (పండితరాజశతకమునకు తెలుగు) 0-8-0

వలయువారు:— ఆకుండి వేంకటశాస్త్రి, “వ్యాసనికేతనము” నందరాడ, కోరుకొండపాట్ల, రాజమండ్రితాలూకా.

చిలుకూరి నారాయణరావు ఎమ్. ఏ. ఎల్. టి. గారి

గ్రంథములు

- 1. మరాఠు మరీఫ్ (తెనుగు) 4 0 0
2. ఆశోక చక్రవర్తి ధర్మశాసనములు (మూలము సంస్కృతము, తెనుగు, ఉపద్యోతము) 2 0 0
3. సంస్కృత లోకోక్తులు (1800) తెనుగు వివరణముతో 1 0 0
4. ప్రాచీన హైందవ ప్రజాస్వామి ప్రభుత్వము 0 12 0
5. ఉపనిషత్తులు. (ఈశ, కేన, కఠ, విశ్వరూపు) చక్కని తెనుగు పద్యములు 0 6 0
వంయువారు:— 159
సాధనముక్క- డిప్, అనంతపురము

మద్రాసువార్తలు

రాకపోకలు:—ఎస్. క్రినివాసఅయ్యంగారు, ఎస్. సత్యనారాయణ్, సి. ఎస్. ముత్తయ్యంగారు, షాఫీగులాం, డి. కందస్వామిచెట్టిగారు, కమిషనరీలో ప్రచారమునవిసి నేటి యుగయుగమునకు మద్రాసు వచ్చిరి.

జె. గ్రే. వి. సి. ఎస్. గారు గౌరవిత ఉదకమండలమున కేగిరి.

ఎస్. వి. రామస్వామి మొదలియారు, ఎ. సి. లంపా వి. సి. ఎస్. గారు నేడుదయమునకు మద్రాసు వచ్చిరి.

మద్రాసు యువజనసమితి:—క్రిమిటి లక్ష్మీ పతివి. ఎల్. కృష్ణబాయి, వికలాక్షి అమ్మగారు, ఎం. రత్న సభాపతి మొదలియారుగారు మన్ననవార్లు ఈనెల 9 తేదీన క్రిమియందూరునకు మద్యపాననిషేధము కొర కేగెదరు, వీరితో కూడ కేగదలచిన సభ్యులు ఎల్లండి ఉదయము 8-30 గంటలకు లాకాలోకి ఎదురు బిచ్చు నిలవ స్థలమున కేరవలెను. మనసి 1 కి రూ 2 లా ఇచ్చుటను.

కాశీనివాసుల యూరపు పయనము:—కాశీ నివాసులకు పనినంది ప్రముఖులు యూరపునందు పర్యటనము నుటపు కేసును నేటి యుగయుగమునకు మద్రాసు వచ్చిరి. అందు కాంగ్రెసు ప్రముఖులగు శివప్రసాదును ప్రగారును ఆచరి సత్యము గలరు. పండిత క్రిమియందూరు, పండిత రామనారాయణ్ మి ప్ర, బాబు పియారీలాలు రద్దీగి, మన్ననవారలుకూడ కలరు. వీరు నేటిరాత్రి మద్రాసునుండి బయలుదేరి కొలంబో పోయెదరు. అచ్చటనుండి యూరపున కేగెదరు.

నాగస్వర ప్రదర్శనము:—ఈ నెలలో ఈ క్రింద పేర్కొనబడిన దినములందుసాయంత్రము 5-30 గంటలనుండి 8-30 గంటలవరకు పి. కె. సుబ్రహ్మణ్య పండితగారు నాగ స్వరప్రదర్శనము జరిపెదరు. 11 తేదీ పీపిల్ల పార్కు, 15 తేదీ రాబిన్సన్పార్కు, 19 తేదీ లోనున్నేర్వూరు, 10 తేదీ సిర జ్ఞానంపార్కు, 31 తేదీ వేణుగోపాల చెట్టిపార్కు, 15 తేదీ నారాయణ మొదలి పీఠిలో వసంతమంటపము, 12 25 తేదీలను మొరీన, 20 తేదీ నారాయణస్వామిచెట్టి లానోరాయపేట, 24 కార్పొరేషను స్కూలు, 28 తేదీ నంగంబాకం టాంకున్నేర్వూరు, తేదీ మిర్యాపాటపేట, 24 తేదీ పరకురాం మొలిగిడి పార్కు, 27 తేదీ ఆర్యాస్వామి పిల్లపార్కు, 18 తేదీ రాఘవేంద్రరావు పార్కు, 9 తేదీ ఎడ్యుకేషన్ పార్కు కొనపేట.

శ్రీచిన్న కేశవ

మెరుమాళుగుడి ధర్మకర్తల దుష్పర్యలు

ఈనెల 1 వ తేదీ ఉదయం 11 గంటలకు చై నా బజారున పూలంగడికి యెదురు నుండు జలగం సుబ్రహ్మణ్యం నాయుడు ఎత్తకము చేయించును. తేకుమానుతో కట్టబడిన నగల ఆంగళ్ల కంటినిన్ని యెత్తి పారవేసెదనుమి సమారు 100 మందిగల సుపు పెద్ద కొలహలముతో జూచువారికి గొప్ప ఖేతి కలుగు నట్లు పెద్దపెద్ద కర్తలతోను త్రాళ్లతోను వచ్చి ఆంగళ్లను ముట్టించిరి. అందులో గుడి మణియం గుమాస్తాలు శ్రీపాదాం గులు సమారు 20 మంది పోలిసులును ఉండిరి. విచారించగా అచ్చట ఆంగళ్ల ఉండరా దనిన్ని యెత్తి పారవేయనట్లు ధర్మకర్తలను మేనేజరును ఆర్డరుడేసి పోలీసు బందోబస్తుతో అంపిట్లను మణియంగారు క్రినివాసఅయ్యంగారు చెప్పిరి. అప్పుడు ఆహాకారులతో ఆంగడికి క్రామూర్తి త్రాళ్లతో కట్టుటకు పూనుచుండగా అంగడియజమాను లగు జలగం సుబ్రహ్మణ్యం సోదరులు పోలీసు స్టేషనుకు కబరంప గా సబ్ యిన్స్పెక్టరుగారు వచ్చి యిరువురను విచారించి ఆంగడివారివద్దనుండు అగ్రిమెంటును యిరువురకు జరుగుచున్న నోటీసువగై రా రికార్డుల నెల్లను చదివి చూచి గుడియువోగ్గము లకు బుద్ధిచెప్పి అంపిట్లేరి.

కలకత్తాలో దోపిడుగులు

30 మంది అరెస్టు

కలకత్తా, మే 6:—ఈ మధ్య జరిగిన దోపిడుగుల సందర్భమున కలకత్తాలో నేడుదయము సమారు 40 యింట్లు పోదా జేరిరి. సమారు 30 మందిని అరెస్టుజేసిరి. వారిలో కొందరు పంజాబీలు.

(అ. ప్రె.)

ఆంధ్ర వేపరుమిల్లుల కంపెనీ

మేనేజింగు ఏజెంట్ల ప్రకటన

ఈ కంపెనీ ప్రాప్త్యక్షమలో విశేషమున మరల ప్రకారము కర్మాటకు చేపరుమిల్లుల వాటాదార్లు యీ కంపెనీలో వాటాలను కొనుటకు ఈ నెలముగతము గడువు ఏ కేసిం చుటైనను, అంతకుం టే నధిక మగడువు యిటువైని యొసగబడదు. కర్మాటకు చేపరుమిల్లుల వాటాదార్లు ఈ గడువులోపున వాటాలను కొనుటకుండునో యీ కంపెనీకిని వారికిని ఎటువంటి సంబంధమును ఉండదు. కర్మాటకు చేపరు మిల్లులలో వాటాల మొత్తమును పూర్తిగ ఇల్లించని వాటాదారు యీ ఆంధ్రా కము నుపయోగించుకొనవచ్చును. ఇప్పటికి యీ కంపెనీలో వాటాలను కొనియుండుని కర్మాటకు చేపరుమిల్లుల వాటాదార్లు యీగడువులోపున వాటాలనుకొని యీ కంపెనీయొక్క లాభములను పొందవలసిన దని ప్రార్థించుచున్నాము.

16-5-29 } మోతేపైడా అండుకంపెనీ, రాజమండ్రి } మేనేజింగు ఏజెంట్లు.

విద్యుత్తు వ్యాపారుల సంఘము నెల్లూరు

నెల్లూరుజిల్లా విద్యుత్తు వ్యాపారస్థలయి యంత్రాధికారులయి సంఘస్థాపనకు వర్తకులైరు ఈ నెల తేదీ 5 వ త్రి యుత చుండురు రామచంద్ర శేషిగారి నై సమిట్లు ఉండుతో టాలో సమావేశమైరి. ఏప్రిల్ 29 యందు నెల్లూరు నబాంకేట కా పురస్థలకు శ్రీయుత నాథానంబెరుమాళు శేషిగారు అధ్యక్షత నహించి ప్రారంభోపన్యాసము సలిపిరి. వారు ప్రస్తుతము వర్తకులలో వైకమ్యము లేమి గ్రహించితింది, యద్యది సంఘ స్థాపనవ్వారా నెలవొట్టు వ్యాపారపురస్థానికి సత్కార్య కమని, యుత్సాహపూరితములగు మాటల మవస్థించిరి. పిదప గార్యదమ్ములలో నొకరగు శ్రీయుత వాకాటి సంజీవీశేషి గారు వ్యాపారసంఘము లేనిదోమమున నింతకాలము వర్తకులకు వెక్కుకట్టములు వాటిల్లెననియు, దానంతేసి ధనవ్యయముకూడ సంప్రాప్తమయ్యె వనియు నేతత్సంఘము సర్వవిధముల వర్తకుల కు శ్రేయోదాయకమనియు ముప్పటగా నుపన్యసిందిరి పగం పడి సంఘోపన్యాసకర్తలకు శ్రీయుత చుండురు సుబ్బయ్య శేషిగారు పిన్నమునుకలరయ్య వర్తకసంఘము యొక్క యావశ్యకముగూర్చి, జరిపిలిపలుకులతో ఉపమాన భూయిష్టమై, సోదాహరణయుక్తమై గంభీరమగు సవతో కోప్పమున న్యాసము సలిపి, వర్తకము నెఱపిరి.

గుంటూరుజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము

ది 12-5-29 తేదీ ఆదివారము సాయంత్రము 4-30 గంటలకు గుంటూరుజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘ నూతనసభ్యుల సాధారణ సభ తేనాలిపట్టణములో శ్రీయుత పిల్లలమర్రి ఆంజనేయులు పంతులుగారి భవనమందు జరుగును గనుక నిదిచులో ఆంధ్రపత్రికలో తెలియబరచినప్రకారము గ్రామసంఘముల నేర్పరచి ఫిర్యాలువారిగా జిల్లాసంఘమునకు ఎన్నుకొనబడినసభ్యులచేర్లను గ్రామసంఘసభ్యుల చేర్లను, చంభాలను 7-5-29 తేదీలోపుగ జిల్లా సంఘ కార్యదర్శికి జేరునట్లు పంప గోరుచున్నాము.

గుంటూరుజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము

12-5-29 తేదీ ఆదివారము సాయంత్రము 4-30 గంటలకు జిల్లాకాంగ్రెసుసంఘపు నూతనసభ్యుల సాధారణసభ సమావేశము తేనాలిపట్టణమున శ్రీయుత పిల్లలమర్రి ఆంజనేయులు పంతులుగారి భవనమందు, ఈక్రింద నుదాహరించిన యంశములు జరిగించుటకు జరుపబడును గావున సభ్యుల విచ్చేయ ప్రార్థితులు.

1. కాంగ్రెసు నిర్మాణ కార్యక్రమము.
2. నూతన కార్యనిర్వాహక సభ్యుల ఎన్నికలు.
3. రాష్ట్రీయ సభ ఎన్నికలు.
4. మద్రాసు కానవసభకు, భారత కానవసభకు అభ్యర్థులను రాష్ట్రీయసంఘమునకు సిఫార్సుచేయుట.
5. మద్యపాన నిషేధమునకు, విదేశీవస్త్ర బహిష్కరణమునకు ఉపసంఘముల చేర్పరుచుట.
6. ఇతర ముఖ్యమయములు.

మద్ది వెంకటరంగయ్య,

కొల్లా కాశీవిశ్వనాథం,

కార్యదర్శులు.

మద్రాసు పార్లమెంటరీ కమిటీవారి

నివేదిక

భూమితనఖాబ్యాంకి నిర్మాణము

150 క్రొత్త ఎలిమెంటరీ పాఠశాలలు

(ఉదకమండలము విలేజుల అంతివార్త)

ఉదకమండలము, మే 6:—మెనుకమిషనువారికి తోడ్పడి నియమింపబడిన మద్రాసు పార్లమెంటరీ కమిటీవారు ఈ నెల 22 వ తేదీన సమావేశమై భూమితన యాధిక తెలియచున్నది. కార్యదర్శి అగ్నీశ్వులనూ, సమావించి చిత్తునివేదకము తెయరుచేయుచున్నారు. పార్లమెంటు వారు చిత్తునివేదికను పరిష్కించి ఆమోదించి మద్రాసు ప్రభుత్వమునకు మెనుకమిషను కనుమనవారికి పంపెదరు.

పంచాయితీ ఎలిమెంటరీ పాఠశాలలు

500 కు పైబడిన పంచాయితీ గ్రామములందు ఎలిమెంటరీ పాఠశాలలను స్థాపింప ప్రభుత్వమునారు కొంతమొత్తమును ప్రణ్వీకరించియున్నారు. గ్రామపంచాయితీలు ఆగ్రామమునందలి ఆన్ని నాతులవారికి అనుకూల సౌకర్యమున ఒక భవనమును నిర్మించులెను. లేకున్న పాఠశాలకు ఉపయోగమును భవనమును ఆడైకు తీసికొనవలెను. పిమ్మట ప్రభుత్వమువారు పాఠశాల నిర్వహణమునకు కొంతమొత్తము గ్రాంటుగ ఇచ్చెనరు. గ్రాంటు మొత్తము పోను నిగతే ఖర్చులను పంచాయితీలు భరిం గవలెను. ఇట్టి 150 నూతనపాఠశాలలను ఈసంవత్సరమున స్థాపింప ప్రభుత్వమువారు దృఢీకరించియున్నారు.

లాండు రెవిన్యూ చట్టనిర్మాణము

గౌ. సర్ నారాయణ మోక్షోరి బ్యాంకుగారు నేటిదినము సిమ్లాకు ప్రయాణమై పోవుచున్నారు. రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వముల రెవిన్యూ సభ్యుల సమావేశము సిమ్లాలో జరుగు ననియు ఆసమావేశమున లాండు రెవిన్యూ చట్ట నిర్మాణము కొమయమై చర్చ జరుగు ననియు, ఈ సభకు గాను సర్ మోక్షోరి బ్యాంకుగారు సిమ్లాకు వెళ్లరనియు తెలియుచున్నది. వీరు ఈనెల 28 వ తేదీన ఉదకమండలము ప్రభుత్వ భవనమున జరుగు స్టేటు బాల్ సభ తిరిగి విచ్చేదరనియు, ఆ సమయమున కె. సి. వి. ఇ. టిరుద చిహ్నులను గైకొనెదరనియు తెలియుచున్నది.

డిప్యూటీ పోలీసు సూపరింటెండెంటు

ఉద్యోగములందు వివిధ సంఘములవారికి తగు ప్రాతినిధ్య మివ్వవలయునను నూత్రమును దృష్టియందుకొని స్టాఫ్ నెలెక్షను బోర్డువారు పి. ధనరాజులు, వి. యస్. అబనాధరావునాయుడు, ఆర్. సి. జోసఫ్, రోమనుపాపేజో, రంగ రావుగార్లు డిప్యూటీ పోలీసు సూపరింటెండెంటు పదవులకు నిస్సార్లు చేసిరి. వీరు నేటిదినము గవర్నరుగారిని సంధించిరి.

భూమితనఖా బ్యాంకి

భూమితనఖా సెంట్రలు బ్యాంకిని ఏర్పరుచుటకై ఈ సంవత్సరపు బడ్జెటుంగందు కొంత మొత్తము ప్రణ్వీకరింపబడెను. బ్యాంకినిర్మాణమునకు సంబంధించిన నికరములనిర్ణయించుటకై ప్రభుత్వమునారు కొంతకంది ప్రముఖులను ఉదకమండలమునకు ఆహ్వానించియున్నారు. ఈసందర్భమున రాజా సర్ అన్నామలే నెట్టిగారు, టి. ఎ. రావలింగం నెట్టిగారు, సి. గోపాలమినను, ఆర్. రామచంద్రరావు, వి. రామదాసుపంతులు, ఇంసీయలు బ్యాంకి ప్రతినిధి ఆహ్వానింపబడిరి తెలియుచున్నది.

మద్రాసు కార్పొరేషను హెల్తుఆఫీసు

డాక్టరు సి. గోవిందశేఖరగారి మద్రాసు కార్పొరేషను హెల్తుఆఫీసరుగ నియమించుటను ప్రభుత్వమువారు ఆమోదించి రని తెలియుచున్నది.

బాలికలకు మూడవఫారమువరకు ఉచితవిద్య

రాజోవు సంవత్సరమునుండి మూడవఫారమువరకు బాలికలకు ఉచితముగ విద్య గరవుటకు ప్రభుత్వమువారు తీర్మానించిరి. (తంతివార్త)

కొల్లూరుబోర్డు హైస్కూలు పూర్వనిర్వాహక సంఘపు ద్వితీయసమావేశము మే 12 తేదీ ఆదివారమునాడు జరుగును గాన పూర్వనిర్వాహకలందరు తప్పక గమయించు ప్రార్థితులు.

జ. ప్రసాదరావు,

కార్యదర్శి.

ఉద్యోగస్వీకారము

తెలుగునాడు కాంగ్రెసు రంగముపై వాలిన తెర పైకి లేచినది. మధురలో గత ఆదివారము నాడు జరిగిన రాష్ట్రీయసంఘ సభలో, కాంగ్రెసు పక్షమువారికి ఉద్యోగ స్వీకారమున కనుమతి యొసగబడెను. రాష్ట్రములకు స్వేచ్ఛను ప్రసాదించ వలెనని తీర్మానింపబడెను. శ్రీమంత్ శ్రీనివాసయ్యగారు, సత్యమూర్తిగార్ల ఆందోళనము చాల వరకు ఫలించెను. ఇక, అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘమువారిచే సీతీర్మానము సంగీకరింప జేయుటయే కొరత. అదిగూడ తీరిన, కాంగ్రెసు పక్షము వారు ద్వంద్వప్రభుత్వముతో కాలము గడుపుచు, దాని ఉపయోగమును ప్రపంచమునకు వెల్లడిచేయు చుండవచ్చును. ఈ విధానము సర్వపక్షములవారిచే నిరసింపబడుచున్నను, కాంగ్రెసు మంత్రు లికమీద దీని యుపయోగమును చాటెదరు గాబోలు. స్వరాజ్యమునకును, సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమునకును, ఇయ్యది ప్రథమ సాపాన మని రుజువు చేసెదరు గాబోలు. ద్వంద్వ పరిపాలనముతోనే కాంగ్రెసు పక్షము తృప్తిచెందుచున్నపుడు, అంతకన్న కొంచెము మెరుగుగ పైమను సంస్కరణములతో కాంగ్రెసు పక్షమువారు తృప్తిచెందరని, తలచుట కెటుల వీలుండును? తెలుగునాడు కాంగ్రెసు సంఘ తీర్మానము, ఇతరరాష్ట్రములవారికి గలిగించు నిరుత్సాహమునకు మేరయుండదు. ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘ మిటీవలనే ఉద్యోగ స్వీకారము పనికిరాదని, ఏకగ్రీవముగ సూచించెను.

వంగదేశమునందు, ద్వంద్వ పరిపాలనమును పునరుద్ధరించు నిమిత్తము, శాసనసభ రద్దుచేయబడినది. ఇట్టి సంకల్ప మిడదేరకుండుటకు, అక్కడి కాంగ్రెసుపక్షమువారు ప్రబలాందోళనము సలుపుచున్నారు. వంగదేశము ద్వంద్వపరిపాలనమును ప్రేమింపదని, వీరు ప్రకటింప యత్నించుచున్నారు. ఇరువదిమంది కాంగ్రెసుప్రముఖులు ఎట్టిపోటీ లేకనే ఎన్నికొనబడెదరని, తెలియుచున్నది. కాంగ్రెసు సభ్యు లధికసంఖ్యలతో శాసనసభలో ప్రవేశించు సూచనలు గనుపించుచున్నవి. వంగదేశము ద్వంద్వ పరిపాలనమును తొలగించుటకు బద్ధకంకణురాలై యుండ, చెన్నరాష్ట్రము దానిని చేపట్టి గౌరవించుటకు సంసిద్ధత జూపుచో, ఎట్టి నిరుత్సాహము గలుగునో యూహించుట సులభసాధ్యము. మద్రాసు రాజధాని ఉద్యోగస్వీకారమున కొడబడుచో, ఇతర రాష్ట్రముల గౌరవము సీరాష్ట్రము పోగొట్టుకొనునని, పండిత మదనమోహన మాళవ్యగారు ఖండితముగ బలికిరి. మితవాదదృక్పథముగల మాళవ్యగారు అతివాదము గావించుచున్నారని, శ్రీనివాస

అయ్యంగారు ప్రభృతులు అభిక్షేపించుట సహజమే యయినను, రిస్పాన్సివ్ హాకారవాదమును, సహకార వాదమును, మంత్రిపదవీ స్వీకారము నిరుపయోగమని గుర్తించుచున్న సమయమున, కాంగ్రెసుపక్షమువారు వెనుకకుబోవుట ఎంత హాస్యాస్పదముగ నుండునో, దెలుప నక్కరలేదు. ఇంత కాలమునకు మాంటుఫర్డ్ సంస్కరణముల విలువను కాంగ్రెసుపక్షమువారు గ్రహింప గలిగినందులకు, అధికారవర్గమువారు వీరిని అభినందింపకమానరు.

మద్యపాననిషేధము, ఖడ్గరు స్వదేశీ, నిరుద్యోగ నివారణము, కార్మికాభ్యుదయము, లాండురివిన్యాసిల్లయము, నీటిపనతులు, వైద్యసహాయము, రోడ్లు, న్యాయశాఖా కార్యనిర్వాహక శాఖా విభజనము, ప్రారంభవిద్యాభివృద్ధి, అడవుల యిబ్బందులు, ఇరిగేషను సౌకర్యాభివృద్ధి మున్నగు సంస్కరణములన్నియో, తెలుగునాడు కాంగ్రెసు కార్యక్రమమునందు పొందుపరుపబడెను. వీనినిన్నిటిని, మంత్రిపదవులద్వారానే కాంగ్రెసుపక్షమువారు చేకూర్చదలచుచో, నింతకన్న భ్రమ వేరుండదు. పైమనుకమిషనును బహిష్కరింపవలసినయవసరమే గనుపించదు. ఇంతకాలము ద్వంద్వపరిపాలనమును బహిష్కరించి యుండుట పొరబాటుని, కాంగ్రెసుసంఘమువారు ఒప్పికొనినటులయినది. ఇట్టిసితిలో నూతనముగబయలుదేరి ఉద్యోగస్వీకారము నామోదించిన “దేశము ముందు” అనుపక్షమును విమర్శింపవలసిన యవసరముండదు. సహకారమే, శరణ్యమనియు, లాభకరమనియు, కాంగ్రెసుపక్ష మంగీకరించినటు లగును. అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘమువారు తెలుగునాడు కాంగ్రెసుసంఘ తీర్మానమును నిరాకరించి, దేశకారవమును కాపాడెదరని నమ్మెదము. పండితమాళవ్యాగారి హితవును తా మాలకింపజాలమని, శ్రీనివాసయ్యంగారు స్త్రీప్రెస్సు ప్రతినిధితో బలికిరి. అధినివేశస్వాతంత్ర్యముగోరువారు స్వరాజ్యసంపాదనకై పాటుబడజాలరని, వీరు చాటుట, అనవసరనిదయగుచున్నది. అధినివేశస్వాతంత్ర్యము నామోదించువారిలో, గాంధీ, నెహ్రూ, వల్లభాయిపటేలు, మున్నగుధీరులు కలరు. వీరు నిర్మాణకార్యక్రమమును నిర్వహించి, స్వరాజ్యస్థాపనకు తోడ్పడనమర్థులనుటకు సందియము లేదు. ఉద్యోగస్వీకారము నామోదించువారు, స్వరాజ్యస్థాపనకు పాటుబడగలరని, నమ్ముట కవకాశము గనుపించదు. కాంగ్రెసు పక్షము స్వాతంత్ర్యదృక్పథమును కోల్పోయిన పిమ్మట, దేశగౌరవము బడయు నని గాని, త్యాగ సమన్వితముగ కార్యక్రమమును నిర్వహించు ననిగాని తలంప వీలుండదు. ప్రాయశః తెలుగునాడు కాంగ్రెసు సంఘ తీర్మానము, అంత్యమునకు ప్రారంభమని తోచును. ఇప్పుడయినను ఇతరరాష్ట్రములు మేల్కొని, యీతీర్మానమును తిరస్కరించుట యవసరము. దేశమంతయు పైమను కమిషనును బహిష్కరించినది. సంపూర్ణ స్వపరిపాలనము దప్ప తక్కుంగల వరములతో ప్రజలకు బనిలేదని చాటి నది. కాంగ్రెసు తీర్మానమును దేశ మనునరించి, ఇంగ్లండును దిగ్భీమ జెందజేసిన సమయమున, కాంగ్రెసుపక్షము ద్వంద్వపరిపాలనమును చేపట్టునని వెల్లడియగుట ఎంత యవమానకరమో యూహింపవచ్చును. ఇట్టి యవమానము వాటిల్లకుండ, బొంబాయిలోగూడనున్న భారతకాంగ్రెసు

సంఘమువారు నివారించెదరు గాక! ఉద్యోగస్వీకార సమస్య క్రొత్త గాదు. చాలకాలమునుండియు, కొందరు దీనికొర కాందోళనము సలుపుచునే యున్నారు. తమిళనాడు కాంగ్రెసుసంఘ తీర్మానమునందు, అపూర్వవిషయము గనుపించదు. ప్రజలలో నూతనోత్సాహము గలిగించుట కిది తోడ్పడజాలదు. స్వరాజ్యలక్ష్యమునకు ప్రజలను గొంపోవుట కిది ప్రోద్బల మొసగజాలదు. అసహాయోద్యమము మరియొకమారు పైకివచ్చుచున్నదని భావించుచున్న వారికిని, బాబ్జోలీదృశ్యము గాంచి తృప్తిజెందినవారికిని, తీరని నిరాశ గలిగించుట కిది తోడ్పడగలదు. ప్రజలలో పొంగిపొరలుచున్న భావ తరంగములను అణచివైచుట కిది సహాయకారి గాగలదు. ఇట్టితీర్మానమునకు కారకు లయినవారిని, దేశభక్తు లభినందింపజాలరు.

అఖిలభారత కాంగ్రెసుసభ

రాజోవు అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘసభ చాల ముఖ్యమయిన దనుటకు సందియములేదు. ఈ సభవారు, నూతన నిర్బంధ ప్రయోగము నెదుర్కొను మార్గములను నిరూపించి, సత్వర స్వరాజ్య సాధనలను పేర్కొన వలయును. నిర్మాణకార్యక్రమమును నిర్వహించుట కిదివరకే ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. గాంధీమహాత్ముడు, అన్ని రాష్ట్రములలో పర్యటనము సలిపి, విదేశవస్త్ర బహిష్కారమును కొనసాగింపవలెనని ప్రజలను ప్రోద్బలపరచుచున్నాడు. ఖడ్గరు నిర్మాణమునకై ధనమును ప్రోగు చేయుచున్నాడు. స్వశక్తిసాధనములలో నిది ముఖ్యమనుటకు సందియములేదు. మద్యపాననిషేధము, హిందూమహమ్మదీయసఖ్యము, అస్పృశ్యతానివారణము మున్నగు అంశములు గలవు. వీనినిగూర్చి పండిత మదనమోహనమాళవ్యాగారు ప్రజలను ఎచ్చరించుచున్నారు. కార్మికసమస్య విషయమగుచున్నది. కార్మికరక్షణబాధ్యతను కాంగ్రెసుసంఘము వహింపక తీరదు. రాజోవు ఎన్నికలలో సత్వర స్వరాజ్యసంపాదనకై పాటుబడ నిశ్చయించిన వారిని శాసనసభల కంపుట కేర్పాటులు జరుగవలయును. సాంఘికభేదదృష్టి తొలగి, జాతీయదృష్టి వ్యాపించు నటుల జూడవలయును. ఇందు నిమిత్తమై కృషి జరుగునటుల, అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘమును ప్రోద్బలపరపవలయును. ఇప్పుడు కార్యదీక్ష యవసరము. స్వరాజ్యసంపాదనకు పెట్టినగడువును పెంచ గోరుటవలన, అది ఎప్పటికిని వెనుకకు బోవుచునే యుండును. మనఃస్ఫూర్తిగ కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును భారతీయులు సాగించి, పిమ్మట వాయిదా పెంచగోరుచో, అర్థ ముండును. లేనియెడల వీరిబల హీనత బయల్పడుట దప్ప వేరులాభము గలుగజాలదు. కాంగ్రెసుసంఘములందు సభ్యులు విరివిగ జేరవలయును. కాంగ్రెసుసంఘములు లేనిచోటుల వానిని నెలకొల్పియు, ఉన్నచోటుల వానిని పునరుద్ధరించియు పాటుబడుట యవసరము. కాంగ్రెసుబలమును పెంపొందించుటకు, సభ్యులసంఖ్య పెరుగవలయును. కాంగ్రెసుసంఘసభ జరిగినపిమ్మట, కాంగ్రెసు కార్యక్రమము అతివేగముగ జరుగునటుల ఏర్పాటుల గావించిన గాని, ప్రయోజన ముండదు. ప్రజల కార్యదీక్ష పెరుగజాలదు. దేశ మింతకన్న వెనుకమార్గము బట్టకుండ జూడవలయును.

హైద్రాబాద్ ఎలక్ట్రిక్ సరఫరా

హైద్రాబాద్ ఎలక్ట్రిక్ సరఫరా శాఖయొక్క ప్రథమ నివేదిక వెలువడినది. 1919 సంవత్సరమున చెన్న రాజధానిలో సీమియం మై సర్వే ప్రారంభమయ్యెను. సీమియం తుల్యుల ప్రదేశము లవ్వేషించబడెను. సీమియం క్షిద్వా రా విద్యుచ్ఛక్తిని సంపాదించి పరిశ్రమలకు పయోగపడుటలు జేయవలయునని, యీ శాఖ వారు తలపెట్టిరి. మైకారా విధానమునకు, మైకేటు కంపెనీ కిచ్చిన సౌకర్యములను ప్రభుత్వమువారు స్వాధీనపరచుకొనిరి. సర్వేని జరుగుచుండెను. మైకారా, పాపనాశనం, కంబార్ ప్రదేశములలో పరిశోధనలు జరిగెను. సాత్ ఇండియా రైల్వేవారు, తమ రైల్వేలను విద్యుచ్ఛక్తిద్వారా నడిపించుటకు తలపెట్టి ప్రభుత్వమువారి కిరీతశోధనలకు తోడ్పడిరి. 1926 వ సంవత్సరమున ఇందునిమిత్తముక కమిటీ ఏర్పడెను. మైకారా విధానమును కొనసాగించుటకు వీరు సిఫార్సుజేసిరి. ఇందుకుగాను ప్రత్యేక శాఖ యొకటి ఏర్పరుపబడెను. మైకారా విధానముగాక, శివరామకొండలు, కంబార్, పింజకవి, పాపనాశనము ప్రాజెక్టులు పరిశోధించబడెను. మొదటిది తృప్తికరముగ లేదని మొదటనే వదలివేయబడెను. కంబారు పింజకవి ఏర్పాటులవిషయమున కొంతకాలము పరిశోధన జరిగినప్పటికి, నవి వదలివేయబడెను. పాపనాశనము పరిశోధనలు మాత్రము కొనసాగుచున్నవి. రైల్వే బోర్డు ప్రతినిధులును, ఇంజనీరులును కలసి యోచించిరి. రైల్వే అధికారులతోగలసి యోచించిరి. ఫిఫ్ ఇంజనీరుగారు, బొంబాయి రాజధానిలోని తాతా హైద్రాబాద్ ఎలక్ట్రిక్ సరఫరాను పరీక్షించి వచ్చిరి. మైకారా విధానము అమలులోకి వచ్చుచో, విద్యుచ్ఛక్తిని దక్షిణ హిందూదేశమున దంతటను వ్యాపింప చేయవచ్చునని, రిపోర్టు వెలుపుచున్నది. చెన్నపురికి గూడ దీనిలాభము గలుగును. ఇందుకు సంబంధించినటు మొకటి రిపోర్టుతో చేర్చబడినది. ప్రధానమగు శాఖలనుండి గ్రామములకుగూడ విద్యుచ్ఛక్తిని సమకూర్చవచ్చునని యాహింపబడుచున్నది. పారిశ్రామిక, వ్యాపసాయిక పరిణామమున కిది తోడ్పడవచ్చును. ఎంతవర కీ ఏర్పాటు లనుకూలించునో, కాలమే తెలుపగలదు.

మైసూరు సంస్థాన ప్రజల సమావేశము

మైసూరు పితామహులగు వేంకటకృష్ణయ్యగారి అధ్యక్షతక్రింద సమావేశమయిన సంస్థాన ప్రజా సమావేశము, బాధ్యతతో గూడిన పరిపాలనను గోరుచు తీర్మానించెను. వాక్యానిత్యము, పూజా స్వాతంత్ర్యము, కార్యనిర్వాహక న్యాయ శాఖా విభజనములకు సంబంధించిన తీర్మానముల గావించెను. జన్మస్వాతంత్ర్యరక్షణ మవసర మని, మైసూరు సంస్థాన పరిస్థితులు తెలుపకనే తెలుపుచున్నది. వాక్యానిత్యము, పత్రికాస్వాతంత్ర్య మెటుల యంతరించెనో, వేంకటకృష్ణయ్యగారు తమ ప్రారంభోపన్యాసములో సూచించిరి. జన్మ స్వాతంత్ర్యములకు తీరని భంగము కలుగుచున్నది. వెక్కు పత్రిక లం త రించినవి. సాంఘిక కలహములు పెచ్చుపెరిగినవి. ఇందుకు బాధ్యతతో గూడిన పరిపాలనమే తగిన ప్రతిక్రియ యగును. బట్లరుకమిటీ రిపోర్టు సంస్థాన ప్రజల సేమాత్రము తృప్తి పరుపదని, అధ్యక్షులు అభిప్రాయపడిరి. సంస్థాన ప్ర

జలు బాధ్యతతో గూడిన పరిపాలనమును గోరుచున్నారు. వారికోర్కెను తీరస్కరించుటవలన, ప్రజలలో సంతృప్తి గుడురుట దుర్లభము. సంస్థాన ప్రజల యభిలాషలను బట్లరుకమిటీవారు విచారించకుండుట గొప్ప లోప మయ్యెను. ఈ సంగతిని గ్రహించక, సంస్థాన సమస్యను పరిష్కరింప వీలు లేదని, తేట తెల్లమగుచున్నది.

కళారాహిత్యము

ఇంగ్లాండులో నానాటికి పట్టణనిర్మాణము కళారహితముగ నున్నదని, కాంటరుబరీ ఆర్చిబిషప్పగారు వగచుచున్నారు. ఏథెన్సు, పెనిసు పట్టణములను చూచినప్పటికి, వీరి కిట్టినిరాశ గలిగినది. హిందూదేశమునందుగూడ నూతనముగ నిర్మింపబడు బంగళాలు, గృహములలో, శిల్ప కళా నైపుణ్యముగాని, నేత్రమున కానంద మొసగు ఏర్పాట్లుగాని గనుపించుచున్నవి. ప్రతిగ్రామమునందును ప్రాచీనకాలమున ఎట్టి సుందరమగు దేవాలయములు నిర్మింపబడెనో, శిల్పచాతుర్య మెటుల గోచరించుచుండెనో చూచిన, హిందూదేశము నందును ఇంగ్లాండునందువలె, గ్రామసౌందర్య మెటుల యంతరించుచున్నదో గానవచ్చును. ఆర్చిబిషప్పగారికి గలిగిన విచారమునకు ఆధారము లేకపోలేదు.

ఆయుధనిర్ణయము

ఆయుధవినిర్ణయసమావేశమువారు తుదకు గావింపిన తీర్మానము కడు సందిగ్ధముగ నున్నది. ఆయుధములను ప్రత్యక్షముగ పరీక్షించుటగాని, పరోక్షముగ తగ్గించుటగాని పనికిరావని సూచింపబడెను. ఆయుధముల కగుభిరున్న ప్రచురించిన చాలునని తెలుపబడెను. ఆకున కందని పోకను పొందని యిట్టి తీర్మానము, ఆయుధ వినిర్ణయము పట్ల వివిధజాతులకు గల ఉత్సాహరాహిత్యమునకు నిదర్శనమని చెప్పవచ్చును. ఆయుధములను తగ్గించుట కవసరమగు ముఖ్యాంశములను తీసివైచిన పిమ్మట, తీర్మానమున కెట్టివిలువ యుండజాలదు.

నైమనుగారిపై నాగభూమి

లాయడుజార్జిగారికి నైమనుగారు తోడ్పడుటచే కన్సర్వేటరులు కాగ్రహము కలిగినది. వీరి నెదిరింపగూడదను ఒడంబడికను రద్దుజేయవలయునని, మార్నింగుపోస్టుపత్రిక గోరుచున్నది. ఎన్నికలలో నైమనుగారు రోడిపోవుచో, విషమస్థితి జనించునని, డెయిలీ టెలిగ్రాఫ్ పత్రిక ఘండలించుచున్నది. ఇప్పుడయినను, నైమనుగారి నెదిరింపరను, నిశ్చయము గనుపించదు. బాల్లవినుగారి ఆజ్ఞ ప్రకారము, కన్సర్వేటరులు నైమనుగారితో పోటీనలుపగూడదు. అందుచే, వీరికష్టము లింతటితో తొలగవచ్చును.

కబాలిగారి నైపుణ్యము

పి. యన్. కబాలిగారు మైసూరు ప్రజలను కుడు, తన స్వంతవిమానమును ఆర్యులను దానిపై ఇంగ్లాండునుండి హిందూదేశమునకు ప్రయాణము సలుపనున్నారు. మధ్య నెక్కడ దిగకుండా పయనము సలుపుటకు వీరు ఏర్పాటు చేయుచున్నారు. వీరిప్రయత్నము సఫలమై, హిందూదేశమున నిపుడులు వైమానికులుగూడ గలరని రుజువుగాక యని కోరెదము. తగినశిక్షణ నొనగుచో, భారతీయు లితరజాతుల కేశాఖయందును దీనిపోరని చెప్పవచ్చును.

లండను : బహిష్కారము

లండనులో సైమనుకమిషను బహిష్కారప్రదర్శనములందు పాల్గొనినందులకై సన్యాల్ గారికి జామీను శిక్ష విధింపబడెను. హిందూదేశమునందు సైమను కమిషను పర్యటనమునకు ఫలముగ, పోలీసు దౌర్జన్యము ప్రబలెను. ఇంగ్లాండులోగూడ నిట్టిస్థితి గలిగినందులకు, న్యూలీడరుపత్రిక వగచుచున్నది. ఇందువలన, భారతీయులలో పెరిగిన అసంతృప్తి మరింత పెరుగునని, యీ పత్రిక చాటుచున్నది. ఇంపీరియల్ మతము పట్ల ఏవగింపును బెంచుటకు, సైమను కమిషనువా రధికముగ తోడ్పడిరని చెప్పవచ్చును.

సౌకాసమస్య

సౌకలసంఖ్యను నిర్ణయించుటయ గాక, దానిని తగ్గించుటగూడ అవసరమని, అమెరికా ప్రతినిధియగు గిబ్బును గారు సూచించియుండిరి. అమెరికను సూచనలను లెస్సగా విచారించువరకు, ఈ సమస్యవిషయమై చర్చ నాపివేయవలసినదని, జపాను ప్రతినిధి జనీవా సమావేశములో ప్రతిపాదించగ కుక్కడను ప్రభువుగా రందు కంగీకరించిరి. ఇకమీద చర్చ అనలు సాగునో సాగదో చెప్పవీలులేకున్నది.

మరణశిక్ష

స్విస్సు స్టేట్సుకౌన్సిలువారు, పీనలుకోడ్డులో మరణశిక్షను ప్రవేశపెట్టుటకు నిరాకరించిరి. కాని ఖయిదుశిక్షను మాత్రము నిలిపియుంచిరి. మరణ శిక్షవలన, శిక్షింపబడిన నతడు బాగుపడుట కవకాశముండదు. ఇట్టిశిక్షను దీసివేయవలయు నని భూత దయాపరులు చాలకాలమునుండియు గోరుచుండిరి. స్విట్ జరులెండువా రిందుకు బూని, ఆధునికాభిప్రాయముల ననుసరించిరి.

డిరివెరాగారి వాగ్దానము

స్పెయిను నిరంకుశాధికారి యగు డిరివెరాగారు తమ నిరంకుశాధికారము అవిచ్ఛిన్నముగ సాగునని, వాగ్దానము జేసిరి. వీరింతకుపూర్వము, విశ్వవిద్యాలయములనుగూడ నిలిపివైచిరి. ఇకముందు వీరేమిచర్యల నవలంబించెదరో తెలియదు.

ఉదకమండలం వార్తలు

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఉదకమండలం, మే 7:—పాత్రాజ్య సగమునండి సత్యమంగళవారమున కోయంబత్తూరుజిల్లాలో రైల్వేమేయుటకు మైసూరు ప్రభుత్వమువారు యోచించుచున్నారు. ఈవిషయమున మైసూరురైల్వే ఉద్యోగియు, డి. ఇ. రైల్వే ఉద్యోగియు నిడువురు విచారణపలిసి నివేదించవలసినది నియమింపబడిరి. వీరు తమ రిపోర్టును తయారుచేసిరి. దానినిపుడు రైల్వే బోర్డువారు పరీక్షించుచున్నారు. ఈ రైల్వేలైను నిర్మింపబడినచో బొంబాయి, మద్రాసు రాజధానులతో సరాసరి సంబంధము కలుగును.

పల్లెటూరులకును విద్యుచ్ఛక్తిని సరఫరాచేయుటకును, మైసూరు సంస్థానమున వ్యవసాయమౌరస బావులనుండి నీరును తోడుటకు విద్యుచ్ఛక్తి సుపయోగించుటకును మైసూరు ప్రభుత్వమువారు శ్రద్ధతో యోచించుచున్నారు.

మద్రాసు శాసనసభ ఎన్నికలు:—ఈక్రుకోట్టు జిల్లాల మహమ్మదీయ నియోజకవర్గము తరపున రాబోవు మద్రాసు శాసనసభ ఎన్నికలలో పి. మొయియద్దీన్ ఖానుగారు అభ్యర్థులుగ నిలిచెదరు.

అలహాబాదు, మే 4:—బ్రిటిష్ కోలంబియాలోని విజ్ఞా-
రియా సగరము నుండి సి. యస్. ఆంధ్రాప్రదేశ్ కాంగ్రెస్
అధ్యక్షుడగు పండిత మోతీలాల్ గారికి యీ క్రింది తంతివార్త
నిచ్చిరి:—మహాశివ రవీంద్రుడు వాంఛతో దర్శించినందు
వలన తద్దేశీయులు భారతీయుల యెడల సుముఖులయిరి. దక్షిణ
ఆఫ్రికాలో, శాస్త్రీగారి నంటివారు కెనడాలో గూడ నొకరు
మిక్కిలీ యవనరులు. సంపూర్ణములగు పౌరసత్వపు హక్కులు
అభింపగల వనటయు, మన యెడల కెనడా పౌరులు సానుభూ-
తి గలిగియుండు రనుటయు నిశ్చయము. నేను తక్షణము బ్రిటిష్
గయానాకు బయలుదేరి వెళ్లుచున్నాను. (ప్రే. పే.)

సంచారము

మామిడిపండ్లు, ఇంగ్లీషు కూరగాయలు మార్కుటుఫర్ ప్రకారము పంపబడును. మామిడిచెట్లు, ఇర్రెర్ ఫలవృక్షములు, క్రోటన్ మొదలగునవిన్ని, ఇంగ్లీషుమారకాయల పులవి త్రనము లు, స్వదేశికమారకాయల పులములు ప్రత్యేకముగా ఉన్నవి. క్యాటలాగు పంపుదుము.

ఆంధ్రదేశవర్ణాశ్రమధర్మమహాజనసభ

(రూ. ౬. ౪)

(హాటరు)

(రూ.టరు)

జపాను పత్రినిధి

మూటరు

(రూటరు)

“కుక్కలను ఉసిగొల్పుట”

(చీము సర్కిసు)

బెజవాడలో జరుగును

వింటర్స్ గారు

(३३३)

[చీమ సర్కిసు]

స్వీటజర్ల ందులూ మరణశిక్షను పవేశపెట్టరు.

1929 సం॥ మే నెల 7-వ తేది మంగళవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	గత 24 గంటలలో అత్యధిక వర్షము	గత 24 గంటలలో అత్యల్ప వర్షము	గత 24 గంటలలో వర్షము	ఏప్రిల్ నెల 1-వ తేదినంది వర్షము	సాధారణముగ సంవత్సరమునకు కురియు
గోవాలో పూర్	87	80	...	0	— 1.1
విశాఖపట్టణం	98	85	...	0	— 0.9
కాకినాడ	100	85	...	0.4	— 0.4
మచిలీపట్టణము	96	85	...	0	— 0.7
కర్నూలు	107	79	†	0.4	— 0.4
బళ్లారి	102	75	0.8	8.1	† 2.0
ఆనంతపురం	0.8	0.9	† 0.1
కడప	106	85	...	0.8	— 0.2
నెల్లూరు	108	85	...	0.7	† 0.2
మద్రాసు	93	82	...	1.8	† 0.7
కడలూరు	95	82	...	4.0	† 3.8
చెల్లూరు	108	75	0.4	2.0	† 0.8
నేలము	99	76	0.4	7.0	† 4.8
కోయంబత్తూరు	93	75	...	5.9	† 8.9
తిరుచనాపల్లి	108	81	...	8.7	† 1.4
నాగపట్టణము	97	83	...	2.5	† 1.8
మధుర	98	80	...	5.8	† 2.5
పాంబన్	90	88	...	5.5	† 3.7
పాలంకోట	4.8	† 1.8
తిరువేండ్రము	84	78	0.8	11.8	† 5.9
కొచ్చిన్	89	78	0.1	7.7	† 1.6
కాలికట్టు	93	77	0.1	7.7	† 8.1
మంగుళూరు	91	81	0.1	8.8	† 8.6
బెంగుళూరు	92	69	0.2	7.1	† 5.0
మేర్కాన	81	67	†	6.8	† 8.4
కొండకనాల్	71	55	...	19.9	† 14.8
మానూర్	75	57	0.1	12.0	

సహాయవాతావరణశాస్త్రజ్ఞుడు.

కర్ణాటక

ఈ క్రితమును వాడున రాటును వాడున గట్టిది,
 వివాద, వివాదమునందు నవించును. తమకు పరిశీలించును.
 తమకు వాడునను వివాద, వాడునము - వివాదము

ఆంధ్రనయనము

గజినీ నగరమింకను బాచ్చా సామాగారి వశమందే యున్నది

పెసానరు, మే 4 లేదీ:—కాబూలు ముట్టమింట్లకై అమానుల్లాగారి సర్వ సేవాధిపతి యగు నాదిరుఖానుగారు కొన్ని పటాలములను లోగారు కొండలోయగుండా నడిపించు కొని వెళ్లిరి గార్దేజునుండి ఆల్బిమారు కొండ కనుమగుండా ఖోగారు లోయకు వెళ్లిరి. ఇటువంటి పటాలమునే ఇంకొకటి నాదిరుఖానుగారి సోదరుడగు సా మహమ్మదుగారు మీ రాజ కావి కనుమగుండా లోగారు లోయకు నడిపించిరి.

బాచ్చా సామాగారి సైన్యమునడిపించుకొని వచ్చుచున్న మహమ్మదు ఆగా గారి పటాలముతో నాదిరుఖానుగారి సైన్యముతలపడెను. మొట్టమొదట నాదిరుఖానుగారే గలుపొంద గల్గిరి. ఈ యుద్ధము కాబూలునకు 25 లేక 30 మైళ్ల దూరములో జరిగెను. కాని, యింతలో ఘిల్జాయి తెగవారియొక్క కొన్ని పటాలములు బాచ్చాసామాగారి పక్ష మున పోరాడుటకై మహమ్మదు ఆగాగారిని చేరుకొనెను. ఘిల్జాయిలు అమానుల్లాగారియొడ అభిమానమువహించినట్లుగా నటించి తుదకు బాచ్చాసామాగారి పక్షమున పోరాడుటకై యుద్ధరంగమున సన్నద్ధులైరి. ఈ క్రొత్తపటాలములను చూచినమీదట నాదిరుఖానుగారు లోగారులోయనువిడిచి వెనుకకుమరల పలసినవారైరి. ఈ ఘిల్జాయిలు కుసిగ్రామమును తగులబెట్టి విశేషజననష్టమును కలుగజేసిరి.

నాదిరుఖానుగారి సోదరుడగు సామహమ్మదుగారుగూడ వెనుకకు మరలి మీరాజకాయవెళ్లి అచ్చట నాదిరుఖానుగారిని కలిసికొనిరి.

నాదిరుఖానుగారి పటాలములలో చాలవరకు బాజీ తెగ వారే కలరు.

ఇందువల్ల లోగారులోయగుండావెళ్లి కాబూలు ముట్ట డించవలెననెడి ప్రయత్నమును నాదిరుఖానుగారు విరమించిరి. ఇందులకు కారణమేమనగా ఘిల్జాయి తెగవారు చేసినమోసమే.

గజినీ నగరమింకను బాచ్చాసామాగారి వశమందే యున్నదనియు గజినీ నగరము చుట్టుప్రదేశముంతటను యుద్ధము తీవ్రముగా జరుగుచున్నదనియు ఊహింపదగి యున్నది.

ఈలోగారు లోయలో బాచ్చాసామాగారి పటాలము లకు విజయము నిశ్చయముగా కలిగినట్లు వార్తలు వచ్చుచున్నవి.

గజినీ నగరము ఎవరి సశేములో నున్నదియును నిశ్చయమైన వార్తలు గజినీ నగరమునుండి కాబూలునకుగాని, గజినీ నగరమునుండి కాంధహరమునకు గాని వచ్చుట లేదు. కారణమేమనగా బాచ్చాసామాగారిని మోసముచేయుచున్న వార్తాకు తెగవారు కాబూలు గజినీ నగరముల మధ్యనుండుట వల్లన, అమానుల్లాగారిని మోసము చేయుచున్న ఘిల్జాయిలు గజినీ కాంధహరముల మధ్యనుండుటవల్లను సరియైనవార్తలు కాబూలు నకుగాని కాంధహరమునకుగాని తెలియవచ్చుట లేదు.

బాచ్చాసామాగారి విజయవార్తలు

బాచ్చాసామాగారి ప్రతినిధియును వర్తక వ్యాపారవ్యవహారముల ఏజంటును అయిన యుమామద్దీనుగారికి పెసానరు కు యాక్రింది తంజివార వచ్చినది:—

గజినీ నగరమునకు దూరములో బాచ్చాసామాగారి పటాలములకును అమానుల్లాగారి పటాలములకును తీవ్రయుద్ధములు జరిగినవి. అమానుల్లాగారిపటాలములకు అపజయము గలిగినందున ముక్కురునకు మరలి వెళ్లినవి. మందుగుండు సామాను, మోటారులు పెట్రోలియం తుపాకులు ఫిరంగులు వగైరా బాచ్చాసామాగారి పటాలములకు వశమైనవి. అమానుల్లాగారి పటాలములు ముక్కురునకును వెనుకకు తిరిమివేయబడుటవల్ల ముక్కురునకును గల ప్రదేశభంతయు బాచ్చాసామాగారివశమై యున్నది.

షివ్వారీ నాయకుడును ఆఫ్ఘను లెఫ్టనెనారడును, అమానుల్లాగారికి శత్రువును అగు మహమ్మదు ఆలంగారు సంహరింపబడినవారైరి అబద్ధము. ఆయన గార్దేజునుండి యిటీవలవచ్చిరి. కాబూలులో క్షేమముగానే యున్నారు.

నాదిరుఖానుగారు ఘిల్జాయిలవల్ల పరాజితులైరి. వారిపట్టు కారేజుదర్శియునైన నున్నారు. వారిసోదరులగు సామ

క్విలన్ బ్యాంకు లిమిటెడ్. THE QUILON BANK Ltd., (స్థాపితము 1919 సం॥)

ప్రధానకార్యాలయము క్వీలన్ బ్రాంచీలు. కాయంకులం, తిరువనంతపురం, కొచ్చి, మద్రాసు. ఈ దిగువ రేట్లు చొప్పున డిపాజిట్లు గ్రహింపబడును.

Table with 5 columns: టెర్మ్స్, 6 నెలలు, నూటికి, సంవత్సరము, రు 5. Rows show interest rates for 12, 24, 36 months.

వడ్డీ ఆరునెలల కొకతూరి యివ్వబడును

నేవిగ్న్ బ్యాంకు దినవారి బాలన్సుమీద నూటికి రు 5 చొ॥ వడ్డీ యివ్వబడును. రు 5 లేక దానికి కొన్నింతలు లియివుండవలెను

కరెంట్లు, డిమాండ్ డిపాజిట్లు—నం॥ నూకిటి రు. 3.

C. P. MATTHEN, Managing Director.

మహమ్మదుగారుగూడ వారినికలిసికొని అచ్చటనే యున్నారు.

అమానుల్లాగారి ప్రధానస్థానమునైన యుగ ఖాజీ అబ్దులరహమాను అమానుల్లాగారియొడల అభిమానియై యుండుటవల్ల బాచ్చాసామాగారిచే సంహరింపబడెను.

కొహిదమును తెగలోనుండియు, కొహిస్తీను తెగవారిలో నుండియు 12 వేల మంది సిపాయిలు యుద్ధమునకు సిద్ధముగా రావలయునని బాచ్చాసామాగారు క్రొత్తప్రకటన గావించిరి. నాదిరుఖానుగారి పటాలములు దాదిరువద్ద బాచ్చాసామాగారి పటాలములచే నోడింపబడి చారఖోవద్దకు వెనుకకు మరలెను.

గజినీయుద్ధము

గజినీయుద్ధము 4విన యుద్ధమునుగూర్చి వార్తలు యీరీతిగా వచ్చినవి. అమానుల్లాగారి పక్షమున వార్తాకు తెగవారు పోరాడిరి. పుర్దీలుఖానుగారి నాయకత్వమున వార్తాకులు బాచ్చాసామాగారి సేనలను ఓడించిరి. కాని బాచ్చాసామాగారి సేనాని ఓడిపోయిన కొటలను రెంటిని తిరిగి ఆక్రమించుకొనెను. ఈయుద్ధము గజినీనగరమునకు పశ్చిమోత్తరముగా జరిగెను గాని ముక్కురువైపున జరుగలేదు. ఇప్పుడు గజినీనగరము బాచ్చాసామాగారి వశమై యున్నది.

మహమ్మదు ఘానుగారి పటాలములు కొన్ని బాచ్చాసామాగారిసేనలను భాజారువద్ద నోడించెను.

ఇటీవల నాదిరుఖానుగారిని వారి సోదరులను వంశవచేసి యొకవిందునకువచ్చినతోడనే వారిని బండిలుగా చేసినటువంటి సర్దారులలో ప్రముఖుడుగా పనిచేసినట్టి మహమ్మదుగద్దీరుగారిని బాచ్చాసామాగారు మెచ్చుకొని తమయొక్క సర్వ సైన్యసహాయ సైన్యాధిపతి పదవినిసంగి గౌరవించిరి. నాదిరుఖానుగారి పటాలములను గార్దేజువద్ద డికోనుటకై ఆగడ్డిఖుగారి సేనియమించి బాచ్చాసామాగారు పంపిరి. (అ. ప్రె.)

WANTED.

Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Full particulars and Railway Fare Certificate on 2 annas stamp. Apply to:—IMPERIAL TELEGRAPH COLLEGE Nai Sarak, Delhi

సుప్రసిద్ధ

ఉన్నాద వైద్యాలయము

స్థాపితము 1753 సం॥రము

మతిపోవుట అనే రోగమును బాగుచేయుట యందు మంచివేర్పు గలదు. సుమారు 150 సం॥రముల నుండి బాగుచేయుచున్నాము. వేలకొలది రోగులు ఆరోగ్యమును పొంది, యోగ్యతాపత్రముల నిచ్చి యున్నారు. వలయువారికి క్యాటలూరు ఉచితము.

అంగర పాపాచార్యులు ఆందు

బ్రదర్స్, వెనికేడు,

ఆలమూరు పోస్టు, తూర్పుగోదావరి జిల్లా.

జలుమూరు-గంజాంజిల్లా

అద్భుత వృత్తము

ఇరవై అడుగుల పొడవును ఆరు అడుగులవట్టు కొలతయు గల తాళవృక్షమును వ్రేల్చితో నూడదీయుట.

ప్రాఫెసర్ చిచ్చుల దురగయ్యనాయుడుగారి అద్భుత కృత్యములు

ప్రపంచమందలి మల్లవీరులలో శ్రేష్ఠ నద్వితీయుడని యెప్పుకొనక దప్పదు.

ప్రాఫెసర్ దురగయ్య నాయుడుగారు గంజాం మండ

లాంతర్లతమును పర్యాకిమిడి తాలూకాయందలి గులుమూరు వాస్తవ్యులు. నాదిమకాలమునుండియు పౌరుషమునకును, వీరి త్వమునకును పేరుపడెనని, యీ దినములలో సహితము, తత్తుల మందుజేరిన ప్రతివ్యక్తియొక్కయు రక్త నాళములలోను వీర రక్తమునకే తావుగల తెలగాకులస్థులు. బాల్యమునుండియు శ్రీ నాయుడుగారికి మల్లవిద్యయందు ఆభిరుచిమెండు. స్వయంకృషి నలన వారు దానిని అభివృద్ధికి తెచ్చి నేటికి మనవాతీతమును కార్యము చేయగలిగిరి. పురాణములలో రాక్షసులును, గొప్ప గొప్ప వీరులును చెట్టునూడపెరికి యుద్ధ మొనరించిరనెడి వ్రాతలు సత్యమారములు గావనెడివారై నేటికి దెల్లమైనది

సుమారు రెండుమాసములనుండియు ఎవరో యొక వ్యక్తి తాళవృక్షములను పెకలించుచున్నాడనెడి గాలివార్తలు యీ ప్రాంతములను దట్టుముగా నల్లకొనసాగెను గాని యిది కలలోని వార్తలవలె యెప్పటికప్పుడు ద్రవరూపమును జెందుచుండెను. ఇంతలో శ్రీనాయుడుగారు మా గ్రామ పరిసరములోనన్న గొట్టిపల్లి అనే గ్రామమున కేగుదలచిరి. ప్రసంగ విశాత్తన వారితో నొకరివారై జెప్పగా ఆవ్యక్తి తామేయని శ్రీనాయుడుగారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి.

ఈవారై క్రమక్రమముగా నా గ్రామములోను, చుట్టు పట్టుచుండుగల గ్రామములలోను వ్యాపించగా ప్రజల్లెగురుంపుగుంపులుగా శ్రీ నాయుడుగారిని జూడవచ్చిరి తిత్పర గ్రామమును బాలసీమ వాస్తవ్యులు నొక తాళవృక్షమును పెకలించవలసినదని వారిని ప్రార్థించిరి. నాయుడుగారు వారిప్రార్థననంగీకరించి, ఆగ్రామమునకేగిరి. అంత వారు జూడ తాళవృక్షమునకును తన నడుమునకు బలమును రజ్జువుతో తామ నలుదిశలను తిరిగి చెట్టునులాగుటకు అవకాశముండవలెను గట్టికొని సుమారు రెండుగంటలకాలము చెట్టును నాలుగు ప్రక్కలకు నంది లాగినసిమ్మట నావృక్షము గుభాలన నేలగాలెను. వెంటనే జయజయధ్వానములు మిన్నుముట్టెను. వేలకొలది జనులు శ్రీ నాయుడుగారికి ధన్యవాద మర్పించిరి. బాలసీమ గ్రామస్థులు వారి నూరేగించి సుమారు నూరురూపాయల విలువగల సువర్ణ పతకమును బహుమానముగా నొసంగిరి. ఇట్టి వారికి తన ప్రోద్బలమును, శ్రీచుంతులయొక్క ఆదరణమును లభించినచో భారతదేశముయొక్క కీర్తి ఖండంతరములందు వ్యాపింప జేయ గలరు.

డ. అనంతరామ్నాథరావు.

మద్యపాన నిషేధము

ది॥ బ॥ ఆరోగ్యస్వామి మొదలియారుగారి
ఉపన్యాసము

(స్వకీయవిలేఖరి)

మద్యపానము, మే 4:—నిన్న సాయంకాలము ఘోషాంజ్ 5 గంటలకు శ్రీయుత వేమూరి రాంజీరావుపంతులు, యస్. యల్. సి. గారు, దివాన్ బహదూరు, ఆర్. యస్. ఆరోగ్యస్వామి మొదలియారుగారికిని, రావు బహదూరు బొల్లి ని మునిస్వామినాయుడుగారికిని, సేవాసపన మందిరమందు అల్పాహార పూర్వకముగ విందు నొసగిరి. ఆసందర్భమున పుర ప్రముఖులు పలువురు విచ్చేసి యుండిరి. అందు మ॥రా॥శ్రీ॥ నె॥ హనుమంతరావు పంతులుగారు, తోట పేరయ్యనాయుడుగారు, భో॥ పట్టాభిసేతారాయయ్యగారు, మ॥ కృష్ణరావుగారు, చిట్టా సుందరరామయ్యగారు, వావిలాల శివావధానులుగారు, ప్రొ॥ ఫె॥ శివరాముగారు మున్నగువారయిరి.

విందు ముగిసినంతనే, శ్రీయుత రాంజీరావుగారు, ఆరోగ్యస్వామి మొదలియారుగారిని మద్యపాన నిషేధమును గూర్చి ఉపన్యాసించు పుడని కోరగ నందుకువారు దయతో సంగీకరించిరి. మునుస్వామి నాయుడుగారు అధ్యక్షత వహించిరి. నాయుడుగారు మొదలియారుగారు 'మద్యపాన నిషేధ' సమస్యను గురించి వేసినకృషిని కొనియాడుచు, అట్టివారివల్ల విషయమును గూర్చి తెలిసికొనుట మిక్కిలి భాగ్యముని నెల విచ్చిరి; అంతట మొదలియారుగారిట్లు పలికిరి.

"నేనిచ్చటికి టిప్పాటికి ఆహ్వానింప బడినప్పుడు ఉపన్యాసము నీయనలసి యుండునను విషయమును తెలిసికొన జాలకుంటిని; నేను ఉపన్యాసమునకు తగ్గ ప్రయత్నముతో వచ్చియుండలేదు. కాని, నాకు యీ విషయమందు గల అత్యంత యెల్లప్పుడును నన్నిటి ఉద్యమమునకు సర్వ సన్నద్ధుడనుగ నేనుచుచుంటు సహజమై యున్నది.

నేను మంత్రిత్యము సంగీకరించినప్పుడు, మద్యపాన నిషేధోద్యమమునుగూర్చి, నాకు ప్రస్తుత మున్నంత ధైర్యము, నిశ్చితాభిప్రాయమును లేవు. నేనెప్పుడు ఉపన్యాసించినను, తగుభాగ త్రతోనే మాట్లాడువాడను.

నిషేధ సమస్య, సమగ్రముగ ఆచరణీయమనియు, ఆచరణ సాధ్యమనియు నాకు నిశ్చయము లభించు దనుక నేనేమియు బహిరంగముగ చెప్పియుండలేదు. నేను చాల ప్రయత్నముచేసి, యీ విషయమున ప్రచురింపబడిన గ్రంథరాశిని చదివి గ్రహించుటకు యత్నము చేసితిని. అమెరికాదేశమున మొదట నీయద్యమము ఇయ్యదముగ జరిగెను. ఇచ్చటను అట్లు జరుపనలెనని కుతూహలము చాలమందికి ఉన్నది. కొంతమంది మత విశ్వాసమును బట్టి, కొందరు నైతిక విశ్వాసములను బట్టియు, మద్యపానమును ఖండింతురు.

మరికొందరు, ఆర్థిక సమస్యగనే దానిని గమనించి, విచారించి ఖండించుట గలదు. నేను తుదితరగతికి చేరి యున్నాను.

మత, నైతిక ప్రశ్నలు యెట్లున్నను, దేశమునందు ఆర్థిక స్థితిని గుర్తించినచో చెబుదు, మద్యపానమును ఖండింపకుండ జాలరు.

కొందరు 'లోకల్ బిసియస్' పద్ధతిని, మరికొందరు బొంబాయిలో అవలంబింపబడిన రేషన్ పద్ధతిని, అనులులో పెట్టిన చాలదాయని యందురు.

మనరాజధానియందు లెక్కచూచిన ఘోషాంజ్ 80 లక్షలమంది జనులు త్రాగుడుకు లోనై యున్నట్లు చెప్పవచ్చును. పిరందూరు, సగటున, సంవత్సరమునకు యెండబ్బు త్రాగుడు క్రింద వెచ్చించుచున్నారో గ్రహింపుడు. మనిషి ఒక్కొంటికి నెలకు 7½ రూపాయల చొప్పున లెక్కవేసినను, యెన్ని కోట్లు అగునో చూడుడు. 'లోకల్ బిసియస్' వంటి పద్ధతులు ఇట్టి సందర్భమున నేమి పని చేయగలవో మీరే విచారించుడు.

పూర్తిగ మద్యపానమును నిషేధించినగాని, మనదేశ మనకు ముక్తిలేదు. సర్కారువారు యీ విషయమున విముఖులై యుండ గలిగి సహాయులగు మనమేమి చేయగలము?

సాధారణముగ నూటికి 50 మంది వంతున (కొన్ని జాతులను వివహించి లెక్కచూచినను) త్రాగుడుకు అలసి యున్నట్లు స్పష్టపడియున్నది.

రోమను కాథలిక్ మిషనరీలు సహితము కొందరు నన్ను తమ గృహములవద్దనుండి కల్లంగడులను తీయించివేయమని కోరియుండిరి. ఈ పితాచముయొక్క ఘోరరూపమును మనము నిజముగ గ్రహింపజాలకుంటిమి.

సర్కారువారికి అవకాశముండియు వారు నిషేధసమస్యను పరిష్కరింపలేక, నెపయును నైవారిపైనిడుట మామూలుగ నున్నది. మన రాజధానియందు 5½ కోట్ల రూపాయలు సారా మొదలగు నివాసద్యములమీద పన్నుక్రింద వచ్చుచున్నది.

కొంతమంది "యంత ద్రవ్యమును సర్కారువా రెబ్బకో లోపుచు" రని యందురు. దానికిబదులుగ స్వరాజ్యవాదులు ఖర్చును తగ్గింపకూడదా యంచురు. కాని అది అసాధ్యము. ఖర్చును తగ్గించుట మనకు స్వరాజ్యమునచ్చినచో పిమ్మటమాట గాని యిప్పుడుకాదు.

నేను మంత్రిపదవిలో నున్నప్పుడు, యీసమస్యను 20 సంవత్సరములకాలమును పరిమితిగ పెట్టి సంపూర్ణముగ పరిష్కరింప నలించితిని. క్రమక్రమముగ రెండురెండు జిల్లాలో ప్రవేశపెట్టి తుదకు రాజధానియందంతయు, ఉద్యమమును జనుపదముగ నొనర్చు సంగల్పించియుంటిని. కాని, అది కొనసాగకపోయెను. మద్యములు, అన్నిటిమీదను పన్నులను పెచ్చించి, వచ్చెడినట్లమును పూర్తిచేయుట యొక ఉపాయముగ నేను గ్రహించితిని. కొంతమంది, నన్ను తేసిచుచు, దొంగత్రాగుడు పెచ్చుదాయనిరి. కాని సర్కారుకు, అట్టి నేరస్థులను శిక్షించు అవకాశముండ, భయపడనలసిన పనిలేదని బయలుచెప్పియున్నాడను. ఏది యేమియైనను, ఆ యుద్యమము సాగినదికాదు. ప్రకృతమందునైన, రాజకీయకక్షల వారందరుచేరి, యిట్టివిషయములను నిర్ణయదాంశములుగ గ్రహించి పనిచేయుట కోచనియము. ప్రభుత్వమువారు, మద్యపాన నిషేధమును బోధించుచు, మరియొకమూల తామే కల్ల సారాల నమ్మించుటకన్న, మార్గతేదు. హాస్యాస్పదమగు విషయమును ఉండను.

ఇవి యన్నియు మనకు ద్వంద్వ ప్రభుత్వ విధానములో సంభవించిన అనర్థములు. అది త్వరలో సంతరించినగాని మన కోర్కె లేదేరవు. ఉపన్యాసము ముగిసినంతనే, అధ్యక్షులు మునిస్వామినాయుడుగారు, మొదలియారుగారికి సభ్యుల పక్షమున వందనము లర్పించుచు మద్యపాన నిషేధము వంటి యంశములు, ఇకముందైన, అన్ని పార్టీలవారికిని సామాన్య భూమికగ నుండుట యుక్తమని నెలవిచ్చిరి.

పిమ్మట నె॥ హనుమంతరావు పంతులుగారు, ఉపన్యాసకులకును, అధ్యక్షులకును వందనము లర్పించిరి.

రాంజీరావుగారు తరువాత విచ్చేసిన పెద్దలకును ఉపన్యాసకులకు అధ్యక్షులకును వందనముల సమర్పించిరి.

ఘోషాంజ్ 7½ గంటలకు ఉపన్యాసము ముగిసెను.

నిఖిలభారతాయుర్వేద వైద్యసమ్మేళనము, నాళిక

ఈసమ్మేళనము మేనెల 19, 20, 21, 22 తేదీలలో మద్రాసు గవర్నమెంటు ఇండియన్ మెడికల్ స్కూలు ప్రెసిసి పాలుగారగు ను. రా. శ్రీ కృష్ణ జి. ప్రెసివాన్మూర్తి బి. ఏ. బి. యల్. యం. బి. సి. యం. వారియాధిపత్యముగ జరుగును.

మన ప్రాంతములనుండి వైద్యవరులు దయచేయుట చాలా ముఖ్యము. నాళికపుణ్యక్షేత్రము అన్ని సందర్భములలోను యీసమ్మేళనము చాల జయప్రదముగా జరుగగలదని తెలియుచున్నది. అనేకమంది పండితులు రాగలరు.

బెజవాడనుండి నాళికకు చూడవలసిన రైలుచార్జీ రు11-4-0. బెజవాడలో రాత్రి 12 గంటలకు నైజాము మెయిలులో బయలుదేరి మద్యకోజు ఉదయం గం 7-45 లకు సికింద్రాబాదులో దిగి ఆరోజంతయు అప్పటనుండి మద్యకోజు ఉదయము గ 8-10 లకు మన్మాడుపాపు రైలులో బయలుదేరి తెల్లవారుసరికి నాళిక చేరవచ్చును.

నేను 14 వ తేది రాత్రి నైజాము మెయిలులో బయలుదేరుచున్నాను. బయలుదేర దలచినవారు నాకు తెలియపరచినచో కలిసి ప్రయాణము చేయవచ్చును.

ఆయుర్వేద నిలయం, ఆయుర్వేద భూషణ, బెజవాడ, నోరి రామశాస్త్రి, ది 5-5-29. ని॥ భా॥ సమ్మేళనసభ్యుడు.

వెల స్వల్పము! ఫల మధికము!! చలువకు, చత్వారమునకు, తగిన స్వల్పోచనములు మంచి నమ్మకముగా యివ్వగలనమధులు. వెన్ను-ఎండు వగైరా గడియారములు నమ్మకముగా ఒకేఖరారు ధరకు యివ్వబడును. యిప్పుడి చలమయ్య, తెనాలి.

అపాయము లేనిది, విరేచన కారి.
జబ్బు, జ్వరము, పిత్తము మున్నగు వ్యాధులుగల బిడ్డలకిది తగినది.

తల్లీ! మీబిడ్డయొక్క జబ్బును, మలబద్ధకమును పొగొట్టుటకు కాలిఫోర్నియా అత్రివండ్ల పర్బత్తు అవసర.

"California Syrup of Figs"

తల్లీ! త్వరపడుడు. ఒకసార్సన్ కాలిఫోర్నియా సిరప్ ను (California Syrup of Figs) యిచ్చిన, మలమును, అపానవాయువులను శరీరమునుండి తొలగించి జీర్ణకోశమునందు మంచి ఆకలిని పుట్టించును. మరల కొద్దినేవేళలో మీబిడ్డ పిప్పటివలె ఆరోగ్యముగాను, సంతోషముగానుండును. చిరాకుగాను, జ్వరముగాను, పిత్తముగాను, మలబద్ధకముగాను లేక జలుబుతోను ఉన్నప్పుడు, కూడ నిరపాయకరమైన చల్లని పానీయము త్రాగుటకు యివ్వవచ్చుదురు. ఎట్టి హానినిగాని, అపాయమును చేయదు.

మీ కెమిస్టును "కాలిఫోర్నియా ఫిగ్ సిరప్"

(California Syrup of Figs) కావలెనని అడుగుము. చంటిబిడ్డలకు, వచ్చువచ్చిన బిడ్డలకివ్వవలసిన పద్ధతులు, పత్య పానవిషయము లన్నియు వివరముగా నీసామీదనే వ్రాయబడి యుండును. కెమిస్టు లుదరివద్దను అంగళ్లన్నిటి యందును దొలకును. తల్లీ మీరు కాలిఫోర్నియా ఫిగ్ సిరప్ (California Syrup of Figs) ను కోరుడు లేనియెడల యిమిటేషన్ నొకదానిని యిచ్చెదరు.

బహిష్కార ఉద్యమాభివృద్ధి

బహిష్కారాద్యుపాయముల తీవ్రప్రచారము

నిమ్న జాతులవారిలో అదృశ్య ప్రభావము

విదేశీవస్తువుల బహిష్కార సంఘముయొక్క ప్రచారణ బహిష్కార ప్రకటించుచున్నది:

బహిష్కారోద్యమాభివృద్ధిగూర్చి అనేక వివరములుగల బహిష్కార కౌన్సిల్ రాష్ట్రములందు మాకు చేరుచున్నవి. బహిష్కారాద్యుపాయములను కార్యదర్శి చే పంపబడిన రిపోర్టును యీదిను పొందు పరచుచున్నాను.

చండరాన్ జిల్లాలో

రూ 2000 విలువగల ఖద్దరు మార్కెట్ లో విక్రయింపబడుచున్నది. తొమ్మిది అమ్మకపుడి పోలు ప్రస్తుతము స్థాపించబడియున్నది. మరి అయిదు డిపోలు యేర్పాటు చేయబడుచున్నవి. ఇప్పటి ప్రజలచే, కొరబడుచున్నంత ఖద్దరు సప్లయిచ్చేయుట కష్టముగానున్నది. రామనగరములో రెండు గొప్ప సభలు కాంగ్రెసు యాజమాన్యమున జరుపబడినవి. ఒకసభకు 6000 కంటే ఎక్కువమంది ప్రజలు హాజరయిరి. బహిష్కారాద్యుపాయముల నిమ్న జాతుల వారిలో అదృశ్యమగు ప్రభావము గానించుచున్నది. వీరు రాట్నమును పూర్తిగా మరచిపోలేదు. ఎట్టికష్టము లేకుండ రాట్నమును మరలచేపట్టుచున్నారు. విదేశీవస్తువులను విడిచిపెట్టి, తమంతటా మే ఖద్దరు వస్త్రము తయారుచేసి ధరించుచున్నారు. తమలోతామే అనేక సభలను జరుపుచు రాట్న సంఘమును తమసంఘమువారికి బోధించుచున్నారు. విదేశీవస్తువులను ముగిసిన జరుపుచున్నారు. ఈసంఘమువారిలో నొకముఖ్యుడు యింటింటి తిరిగి క్షి మణుగు బరువుగల విదేశీవస్తువులను ప్రోగుజేసి మాండ్రు అనుగ్రామములో పోలీసుస్టేషనున కెదురుగా నొక బహిరంగసభ జరిపి యావస్త్రముల నప్పటి గాల్పించెను. పోలీసు సబ్ విన్స్ పెక్టరు అడిగిన ప్రశ్నలకు ధైర్యముతో సమాధానము చెప్పెను. సదరు సభకును వస్త్రదహనమునకును తానే బాధ్యుడనని జవాబుచెప్పెను. ఈ సంఘము వారు తా మెంతటిబోయినను తివ్రజాతీయ ఖద్దరుజండాను వెంటబట్టుకొని ప్రచారము గావించుచున్నారు.

దర్భంగా జిల్లాలో మధుబాని, సాక్రా, చెత్తాపు మున్నగు స్థలములలో ఖద్దరు ఉత్పత్తియగుచున్నది. కీ|| శే|| మగన్ లాలు గాంధీగారి పేర నొక ఆశ్రమము నూతనముగా తెరువబడినది. శ్రీమతి మీరాబాయి (మిస్ స్టేడ్) గారు యీ ప్రాంతములో ప్రస్తుతము పనిచేయుచున్నారు. ఇప్పటిగూడ బహిష్కార ప్రచారము, విదేశీవస్తువులను సభలు జరుగుచున్నవి.

శరణ్ జిల్లాలోగూడ ప్రచారము తీవ్రముగా జరుగుచున్నది. చాప్రాలో నొక బహిరంగసభ జరుపబడి విదేశీవస్తువులను గావించబడెను. రాష్ట్రీయసంఘముచే ముద్రంప బడిన కర్రను బహిష్కార దంతటను పంచిపెట్టబడెను.

ముజఫర్ పూరు

కాంగ్రెసు సంఘముచే బహిరంగసభలు, విదేశీవస్తువుల దహనము జరుపబడెను. కాంగ్రెసుసంఘములను బలపరుచుట, సభ్యులను చేర్చుట, మున్నగుపనులు చురుకుగా జరుగుచున్నవి. విదేశీవస్తువులు యిచ్చట వర్తకులచే దిగుమతికాబడుట నిలుపుచేయబడుటకు తీవ్ర ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి.

పాట్నాలో నెలకు రూ 8000 కంటే ఎక్కువ విలువగల ఖద్దరు విక్రయింపబడుచున్నది. బహిష్కార చర్యసంఘము, బహిష్కార విద్యాపీఠ విద్యార్థులు, ఉపాధ్యాయులు, హిందూస్థానీ సేవాదళము, యువజనసమితి, మున్నగువారందరూ బహిష్కార ప్రచారము తీవ్రముగా సలుపుచున్నారు. విదేశీవస్తువులను దిగుమతి నిలుపుగావించు పనులకుగూడ ప్రయత్నము జరుగుచున్నది.

మాంఘిరు జిల్లాలో గోగ్రి, ఖిర్కపూరు, లక్ష్మీ సెరాయి, ఖగారి యాలలో సన్న ఆశ్రమములు జాతీయ విద్యాలయములు, తీవ్రప్రచారము సలుపుచున్నవి. రాజేంద్రప్రసాదు ప్రజాపీఠ బాలబడి రెండు గొప్పసభలు జరిగిరి. విదేశీవస్తువులను గావించబడెను.

పురులియా, హజారిబాగు, పూర్నియాలలో ప్రచారము జరుగుచున్నది. విదేశీవస్తువులను దిగుమతిచేయు ముఖ్యస్థలముగు ఖిల్పూరులో నొక సభ జరుపబడి

విదేశీవస్తువుల పూర్తిగా బహిష్కరింపబడుటకు తీర్మానింపబడెను.

గయ జిల్లాలో బాబు రాజేంద్రప్రసాదుగారు పార్టీ సమేతముగా పర్యటనము గావించిరి. పంపిత వినోదానందజాగారు పర్యటనము గావించుచు మేజికులాంతరు ప్రదర్శనములతో బహిష్కార ప్రచారము గావించిరి.

నోటీసు

నాభర్త కాకినాడ మార్కెటావుటే కాపురస్తులు వల్లారి శ్రీ పద్మనాభరాజుగారు యావదాస్తులనుగురించి పిలువ్రాసి 26 జనవరి 1929 సం॥ లేదీని కాలముజేసినారు. ఆయనకు వక దత్తతకుమారుడున్ను అయిదుగురు ఔరసపుత్రులున్ను కలరు. సదరు ఔరసపుత్రులలో అనంతకృష్ణరావుమాత్రము మేజరు అయియున్నాడు. అనంతకృష్ణరావు ఆస్తులను (Mis-Manage) చేయుచు దుర్వినియోగపరచుచున్నాడు. ఇదివరలో కొన్ని రుణములు చేసినట్లు తెలియవచ్చినది. అట్టి రుణములు మైనర్ల లాభం నిల్ గాని కుటుంబోపయోగం నిల్ గాని వినియోగపడియుండలేదు. సదరు రుణములు మైనర్లను బాధించలేవు. ఇకముందు యెన్నరే నా రుణములు ఇచ్చేయెడల అతని స్వంతజవాబుదారీసేగాని యివ్వకూడదని యిందుమాలముగా తెలియపరచడమైనది.

కాకినాడ,
22-4-29.

వల్లారి శేషమ్మ,
మైనరుమార్కెట్ ల్లో.

ఒక స్త్రీ ముగ్గురుపిల్లలను కనుట

ముగ్గురు ఆడపిల్లలు పుట్టిరిగాని యిద్దరు చనిపోయిరి

తిరువాన్కూరులో కడలూరుప్రాంతమున వాండిపాలె ముకు చేరుకున్న అలచేరి అనుగ్రామమున 25 ఏండ్ల వయసుగల యొక ఆదిద్రవిడస్త్రీ గర్భవతిగానుండెను. 9 నెలలు నిండినవి. ఇది మూడవచూలు. ఏప్రిలునెల కడపటివారమునందు 6-7 రోజులు ఆమె కష్టపడెను. తిరుప్పావులూరులోనున్న డాక్టరు ఎస్. రంగనాథంగారిని పిలువగా ఆయన పరీక్షించి ఆమెకుడుపులో ముగ్గురు పిల్లలున్నారని నిర్ధారణజేసెను. డాక్టరు పి. ఎస్. రామచంద్రమూర్తి సహాయముతో డాక్టరు రంగనాథంగారు యీనెల 1 వ లేదీరాత్రి 10 గంటలకు ముగ్గురు బిడ్డలను నిరపాయముగ వెలికితీసెను. మొదటపుట్టిన బిడ్డయు ఆఖరునపుట్టిన బిడ్డయును రెండుగంటలసేపు జీవించి చనిపోయిరి. మధ్యపుట్టిన బిడ్డమాత్రము జీవించియున్నది. డాక్టరు ఆ శిశువును జాగ్రత్తగా చూచుచున్నారు. ముగ్గురును ఆడపిల్లలే పుట్టిరి. చనిపోయిన బిడ్డల శరీరములు కల్లి పోకుండ ద్రావకములో మంచియుంచిరి. చాలచుందిరచ్చి చూచిపోవుచున్నారు. అని ఒకవిలేఖరి యీనెల 2 వ లేదీని కడలూరునుండి వ్రాసెను.

మాత్రకోశ వ్యాధులు - ఒక కొత్త చికిత్స

URESOL (యూరిసోల్)

అను ఔషధమును వాడుటచే తప్పుక నిజముగా కుదురును

9 మొదలు 12 కాన్ సల్సు ఉపయోగించిన చాలు

అన్ని పుండుల పావులందు, యికర రుకాణములందు విక్రయమునకు కొరకును

ప్రాప్తెక్టు కావలసినవారు ఈ దిగువ విభాగమునకు వ్రాయవలెను.

To be had of all Chemists **C. T. HARI 145 Broadway Madras.**

ఎరాస్మిక్ సబ్బులోనున్న సాగనేమనగా ప్రతిదినమును దానిని వాడుచున్నచో చర్మమునకు శాశ్వతముగు మేలు కలుగును. అతిలందమై దీని గుచ్ఛమునకు పూర్ణాపువ్వు సౌకుమార్యమును పరిమళమునుగూడ కలవు.

PEERLESS ERASMIC
The Dainty SOAP

ERASMIC PERFUMERS - LONDON

ఆంధ్రపత్రిక - భారతి

నిజాంరాష్ట్రమునందలి ఆంధ్రజిల్లాలలో నుండువారికి పి. పి. లు సంపుట సొమ్ము వసూలు చేయుట మొదలగు సౌకర్యములు లేనందున దక్షిణ హైదరాబాదు 566 రెసిడెన్సీ బజారులో నుండు నామకల్లి గౌరీశంకరవర్మ అండ్ కో., ఆంధ్రబుక్ షిప్ వారిని మా ఏజంట్లుగా నేర్పరచినాము. అంగ్రేజీ పోస్టు సౌకర్యములు లేవారు మా ఏజంట్లుకు వ్రాసి పత్రములు వగైరాలు తెప్పించుకొనవచ్చును.

చందాలవివరము

ఆంధ్రజనపత్రిక సంవత్సరచందా (ఉస్మానియా)	28-8-0	కళిదాసు	24-0-0
" ఆర్యమాసములకు "	14-4-0	"	12-0-0
" మాసమాసములకు "	7-7-0	"	6-4-0
" మాసమునకు "	2-9-0	"	2-2-0
ఆంధ్రవారపత్రిక సంవత్సరచందా ఉస్మానియా	4-12-0	"	4-0-0

క్రొత్త సంవత్సరాది సంచికలు

దినపత్రిక చందాదారులకు	1-0-0	చందాదారులు కానివారికి	2-0-0
వారపత్రిక "	1-4-0	పాఠసంచికలు సంచిక 1-8	1-0-0

సంచికల సంపుటకు రహస్యములు ప్రత్యేకము.

భారతి (సచిత్రమాసపత్రిక)

రంగుల చిత్రపటములు, విద్వాంసులచే వ్రాయబడిన గద్య, పద్య, చారిత్రక, గాన, చిత్రకళాది విషయములను చర్చించు వ్యాసములు, కథలు కలిగి అతిసుందరముగ ప్రకటితముగు చున్నది.

సంవత్సరచందా ఉస్మానియా	7-2-0	కళిదాసు	6-0-0
ఆర్యమాసపత్రికచందా "	8-9-0	"	8-0-0
సచిత్రపత్రిక "	0-12-0	"	0-10-0

1929 వ సం॥ జూలై నెల నుండి (1929 సం॥ మొదలు 1927 సం॥ వరకు) క్యాలెండర్ లెందు విక్రయమునకు సిద్ధముగలదు. ఒక్కొక్క సంపుటకు (రెండవ భాగములు) మొదలు 6-0-0. పి. పి. చార్జీలు వగైరాలు ప్రత్యేకము.

మేనేజరు, "ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము" 7, తంబుచెట్టి వీధి, మద్రాసు.

నిజాంరాష్ట్రప్రతినిధి:— నామకల్లి గౌరీశంకరవర్మ అండ్ కో.,

566, రెసిడెన్సీబజారు, హైదరాబాదు, డక్కన్.

ఆంధ్రగ్రంథమాల

నెం. 7 తంబుచెట్టి వీధి, మద్రాసు.

ఈ గ్రంథము యందు విజ్ఞానాభ్యుదయమునకు సాధనములై వివిధవిషయములకు సంబంధించిన గ్రంథములు రెండుమాసముల కొకగ్రంథమువంతున బ్రచురింపబడును.

మొదటి గ్రంథములు

- 1 కళకమంజరి (భక్తిసంపుటము): వృషాధిప, నర్మేశ్వర, దేవకీనందన, ఒంటిమిట్టరఘువీర, నారాయణ, కాళహస్తిశ్వర, దాశరథి, రంగశాయి, రామతారక, రామచంద్ర కళకములు పది యిందు గలవు. ఒక్కొక్క కళకమునకు పీఠికయు, పాఠభేదములును గలవు. (ఈ కళకములు విడిగను దొరకును.) 0-5-0
- 2 జనవపురాణము (ద్విపద): పాల్కురికి సోమనాథుడు. అనేక తాళపత్రమాతృకలను బరిశీలించి కూర్చిన మూలము. పాఠభేదములు సూచింపబడినవి. శ్రీ వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు వ్రాసిన విపుల ముగిసిక గలదు 9-5-0
- 3 గాంధీమహాత్ముని జ్ఞాపకము కాంగ్రెసు అధ్యక్షోపన్యాసము 0-8-0
- 4 కుమలాక్షి (చిన్నచిల్లరకథ): శ్రీ రాయనం వేంకటేశ్వరుగారు, యమ్. ఏ. యల్. టి. 0-5-0
- 5 పీఠిక: ఇది యొక యుత్పత్తివనీతిగ్రంథము. ఇది తొలుదొల్ల రెండువేలేండ్లకు ముందొక భారతీయ పండితునిచే శివేశ్వరభావయందు రచియింపబడి పదపది యనేకభావల బరివర్తితమై వ్యాప్తిని గన్నది. అనువాదకులు: శ్రీ వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు 0-8-0
- 6 త్యాగరాజస్వామిచరిత్రము (పద్యకావ్యము): శ్రీ పసుమర్తి కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి కృతము. శ్రీ రామభద్రాగారియు, గాయకపితామహుడు నగు శ్రీ త్యాగరాజుగారి చరిత్ర మిందు నరసముగ వర్ణింపబడినది. సందర్భానుసారముగ త్యాగరాజుగారు రచియించిన కృతులును నిందు జేర్చబడినవి. 0-10-0
- 7 భక్తచందము (పంచనము): బౌద్ధమత ధర్మప్రబోధకగ్రంథ మగు 'త్రిపిటకము' నందలిది. బౌద్ధ తథర్మతత్వము లిందు జక్కగా ప్రతిపాదించబడినవి. అనువాదకులు: శ్రీ కిశోరి రంగాచార్యులుగారు, యమ్. ఏ. యల్. టి. 0-10-0
- 8 కీమదు (అయిదంకముల నాటకము): నార్మేదేశపు కవిశిఖామణి యగు ఇబ్నన్ గారి వ్రాసిన అను నాటకమున కనువాదము. అనువాదకులు శ్రీ పోణకా పిచ్చిరెడ్డిగారు. డి. యె. (ఆనర్సు) 0-0-0
- 9 జీర్ణి: జయనగరచరిత్రము: శ్రీ కుందూరి ఈశ్వరదత్తుగారు, డి. యె. శ్రీకృష్ణ దేవరాయ సామ్రాజ్యలక్ష్మీపీఠ మగు విద్యానగరము (హంపిశిలముల) యొక్క ప్రాచీనచరిత్రము, ప్రకృత చరిత్రయు నిందు వర్ణితము లైనవి. 0-5-0

కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు, పుణ్యస్థాపకుడు.

నిజాంరాష్ట్రప్రతినిధి:— నామకల్లి గౌరీశంకరవర్మ అండ్ కో., 566, రెసిడెన్సీబజారు, హైదరాబాదు, డక్కన్.

AMRUTANJANI

Please Assess 10 only.

AMRUTANJANI DEPOT.
MADRAS & BOMBAY.

అమృతాంజనం డిపో వారి

సుప్రసిద్ధ వధముల జాబితా

1. దీర్ఘరాసాయనము మాత్రలు ఆదర్శమునకు	1-4
2. వజ్రగుళిలు ధాతుపుష్టికి	1-9
3. జ్వరహరి జ్వరములకు సీసా 1-8	1-6
4. అమృతాంజనము సీసా 1-8	0-10
5. మూలకంకకు తైలము డబ్బి 1-8	0-10
6. తామర తైలము, తామర, తీటకు	0-6
7. కలరా మాత్రలు, వాంతిభేదులకు	0-0
8. తేలమందు, తేలుకాటుకు సీసా 1-8	0-8
9. దంతశూలహరి, పండ్లపోటుకు	0-2
10. కర్ణశూలహరి, చెవిపోటుకు	0-6
11. గజ్జికి తైలము, గజ్జిచీడలకు డబ్బి 1-8	0-4
12. పగుళ్లకు తైలము, శిశుపగుళ్లకు	0-6
13. పేలకు మందు సీసా 1-8	0-4
14. చందన అక్షర 1 డౌన్సు	2-0
15. కుమ్మకు తైలము, డబ్బి 1-8	0-0
16. దంతచూర్ణము, పండ్లతోమటకు	0-0
17. సుఖభోగిమాత్రలు	1-0
18. సుఖభోగి తైలము, పుండ్లకు	1-0
19. రోమహరి, వెండ్రుకలు ఊడుటకు	0-8
20. మోహిని తైలము, వెండ్రుకలు పెయగుటకు	0-12
21. చుండుకు నూనె సీసా 1-8	0-6
22. గ్రహణిమాత్రలు డబ్బి 1-8	0-8
23. జాలాబి మాత్రలు, మలబద్ధమునకు	0-8
24. కుసుమారిమాత్రలు, కుసుమవ్యాధులకు	1-0
25. పెగుకు ద్రావకము సీసా 1-8	1-0
26. కళహరి, శిశుకట్టు దగ్గులకు	1-0
27. కళహరిచూర్ణము, దగ్గు ఉబ్బనములకు డబ్బి 1-8	0-8
28. సుందరి తైలము, ముఖకాంతికి డబ్బి 1-8	0-8
29. శిశోవేదన మాత్రలు, తలనొప్పిలకు	0-12
30. శ్లేతాంజనము, కంటివ్యాధులకు	0-4
31. ఉబ్బనమునకు మందు	1-0
32. కుంకమపువ్వు కు 1-8	3-0
33. పచ్చకర్పూరం కు 1-8	3-0
34. కస్తూరి	3-6
35. జాన్ను కు 1-8	3-0

అమృతాంజనం డిపో

బొంబాయి — మదరాసు

సుధబాల (రిజిష్టరు)

మద్రాసు, పరంగల్, బెజవాడ, మొదలగుపట్టణముల యందలి ధర్మవైద్యశాలలయందు సుమారు 10 వేలమంది చంటి బిడ్డలకు వాడబడి అమృతములైన గుణముల నిచ్చియున్నది. చంటిబిడ్డలకు దివ్యామృతము. సీసా 1 కి రు 1-0-0. 185.

డాక్టర్ శ్రీపాదకృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, బెజవాడ.

ఆంధ్రదేశమున నాసంచారము

2-5-29 వ తేదీని వెలువడిన ఎంగు యిండియాలో ప్రకటింపబడిన మహాత్ముని వ్యాసము

2-5-29 వరకు ఆంధ్రదేశమున లభించిన మొత్తము

111653-9-7½

19-4-1929 శుక్రవారం

కామగ్రంథము	1582-7-0
భూమిపూడి	1116-7-0
కేవల	3008-9-9
నల్లారివారి పాలెం	500-0-0
నూరెపల్లి	1116-0-0
బీళ్ళపేట	10-9-0
నెల్లూరు	116-0-0
కట్టప్రోలు	818-1-5
భవగాల	116-0-0
గోవాడ	1358-0-0
పేపర్లు	116-0-0
బోహపాడు	196-0-0
మోపల్లు	902-6-4
నల్లూరు	116-0-0
గూడెం	116-0-0

20-4-1929 శనివారం

అనంతవరం	1187-8-0
తూములూరు	116-0-0
క్రాప	116-8-0
ఈశ్వర	116-0-0
జంపని	776-9-0
పెదపూడి	1116-0-0
నెల్లూరు	44-2-4
పెదరావు	432-0-0
నేమూరు	116-0-0
తురుమెట్ల	732-0-0
అమృతలూరు	999-0-0
నెల్లూరు	60-0-0
పాంచాలవరం	100-0-0
గావావారిపాలెం	116-0-0
తెనాలి	2384-6-11

(దీనిలో లాలాజీనిధికి 117)

ఈవని	1116-0-0
చేబ్రోలు	644-2-0

21-4-1929 ఆదివారం

మునగపాడు, గుండలపాడు	62-8-0
నుదురుపాడు	126-0-0
నర్సారావుపేట	1000-0-0
కార్లగుంట	116-0-0
చిల్లర	12-3-0
రెంటుచింతిల	1197-4-10½
చేబ్రోలు	6-8-6
ముప్పల	1771-10-9
గుంటూరుజిల్లాలో వసూలైన నగల దామాషావెల	2000-0-0
	6292-8-1½

22-4-1929 సోమవారం మాసవ్రతం

23-4-1929 మంగళవారం

గుంటూరు (లాల్లాజీనిధికి 25)	100-0-0
-----------------------------	---------

100-0-0

పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా

వసంతివాడ	608-10-8
పెదపాడు	1417-9-0
పునకుట్ల	100-0-0

కలపర్రు	134-12-0
నల్లూరు	532-0-0
వీలూరు	5232-7-10
చాటపర్రు	1116-0-0

9141-7-6

24-4-1929 బుధవారం

శనివార పేట	154-1-6
విజయరాయి	317-0-0
నడుపల్లి	119-0-0
ధర్మాజీగూడెం	1124-4-6
24-4-29 వ తేదీ మధ్యాహ్నమువరకు వసూలైన నగల దామాషావెల	2000-0-0
	3714-6-0

2-5-29 ఎంగుయిండియా ప్రకారము 1929 ఏప్రిల్ 19 మొదలు 24 వరకు 6 రోజులలోను

గుంటూరు మండలమున పశ్చిమ గోదావరి	27753-4-10½
	12855-13-6
	40609-2-4½

25-4-29 ఎంగుయిండియా ప్రకారము 12-4-29 మొదలు 18-4-29 వరకు 7 రోజులలోను

తూర్పు కృష్ణాలో గుంటూరులో	28860-1-3
	18863-6-8
పశ్చిమ కృష్ణాలో దరిమిలూరు	1370-14-7
నగల దామాషావెల	750-0-0
	49844-6-5

18-4-29 ఎంగు యిండియా ప్రకారము 7-4-29 మొదలు 12-4-29 వరకు 6 రోజులలోను పశ్చిమ కృష్ణాలో లోనగల వెల

	21570-2-5
	600-0-0
గాక మిగతా	20970-2-5

ఎంగు యిండియాలో వివరములు మొత్తము

	111423-11-2½
	229-14-5
	111653-9-7½

* * * *

జిల్లాలవారి వసూలు

పశ్చిమ కృష్ణా	
18-4-29 ఎంగుయిండియా ప్రకారం	20970-2-5
25-4-29 ...	2120-14-6
వివరములు లేని మొత్తము	229-14-5

23320-15-4

తూర్పు కృష్ణా

25-4-29 ఎంగుయిండియా ప్రకారం గుంటూరు

25-4-29 ఎంగుయిండియాలో 18863-6-8

2-5-29 ... 27753-4-10½

46616-11-6½

పశ్చిమ గోదావరి

2-5-29 ఎంగు యిండియా ప్రకారం

2-5-29 ఎంగుయిండియా ప్రకారము

2-5-29 వరకు వసూలయిన మొత్తము

111653-9-7½

18-4-29 ఎంగు యిండియా ప్రకారము

నయిజాం హైదరాబాద్లో

10337-13-3

మొత్తము. 121991-6-10½

ఆర్థికసాయనశాల

ముక్త్యాల (కృష్ణా)

ప్రశస్తి మైనవి. కాస్త్రీయమైనవి. అయ్యున్న దావధములు దొరకునోటు. మీ కేమందు కావలసినను మా కే వ్రాయుడు. కేటలాగు ఉచితము.

మా చెన్నపురి ఏజంటు-

కే. వి. శేషయ్య

3/15 నల్ల తంబిపేడి, తిరునల్వేటి, మద్రాసు

కందుకూరు తాలూకాబోర్డువారు మహాత్మునకు

స్వాగతమొసంగ తీర్మానించుట

కందుకూరు, మే 5:-లోక పావనుడగు గాంధీ మహాత్ముడు యిటటికి యీనెల 11 తేదీని విచ్చేయునపుడు, వారికి స్వాగత మొసంగవలె నను తీర్మానమును తాలూకాబోర్డువారు యేకగ్రీవముగా నామోదించిరి.

మహాత్ముని సన్మానించుటకు తగు ప్రయత్నములు గ్రహమున చురుకుగా సాగుచున్నవి. పల్లె లన్నిటియందును మిగుల సుత్సహాయంతో వసూళ్లు జరుగుచున్నవి. బహిరంగసభయిలగు సన్మానపత్రములును, ఖద్దరునిధికి రు 1116 లును సమర్పించబడును. అన్ని విషయముల యందును వెనుకబడియున్న రాష్ట్రాంతవాసులకు మహాత్ముని దర్శనభాగ్యమును మహాదవకాశమును కల్పించిన శ్రీ బిత్తిన పెరుమాళ్లు నాయుడుగారు పండ్లు.

(ఒక విలేఖరి)

* * * *
కొవ్వలి తిలక్ గ్రంథాలయ యువనమితి శ్రీ శ్రీ మహాత్ముని గాంధీపుణ్యదంపతుల చరణసరిజములకు భక్తి-పాదజామ సహస్రములొనర్చి సమర్పించుకొన్న సామ్రాజ్యదంపతులారా!!

తమవల్లె పానపంకజస్పర్శచే మా గ్రంథపు సీతమొనర్చి మమ్ముకృతార్థుల నొనర్చినందుకు ఈ న్యవాదము లొనర్చుచున్నాము.

తమపుణ్యనితంబు సకలభారతంబున కానర్పమై బోటి యువజనుల కత్యంత సేవ్యమై యలరారుచు భారతకపూర్వ విలాసముం జేపూర్వమున్న పనుటయం దావంతయు, శయోక్తిగానరాదు.

మే మొఘంసు నీయల్పపహారమును దయతో నంగీకరించి ధన్యుల నొనరింప వేడుచున్నాము.

కేవలభారత దేశము సేకాక సకలభూతభాగ్రి సుద్ధింప నవతరించిన మిగతాభూతములన్నిటిని సకలము లొనర్చి పండ్లును మిక్కిలియంగీకార్యముల ప్రసాదించుగాక.

ఉమామహేశ్వరులతో మీ కివే మా నమస్కారములు.

తిలక్ గ్రంథాలయ యువనమితి, కొవ్వలి

* * * *

గాంధీమహాత్ముడు-గుడివాడ సేవాశ్రమము

గుడివాడ సేవాశ్రమము ధర్మకర్తలగు శ్రీయుక్త డాక్టరు నందూరి శివరావు వంతులుగారును, గూడూరి రామచంద్రరావు వంతులుగారును శ్రీ గాంధీమహాత్ముని ఆనకాకల్లిలో సంస్థించి వచ్చినవీడ్పుల అప్పటిజరిగిన సంభాషణనుగూర్చి శ్రీయుక్త నందూరి శివరావు వంతులుగారిని యడుగగా వారి విధానము దర్శిం:- శ్రీ గాంధీ మహాసీయనీకిని, గూడూరి రామచంద్రరావు వంతులుగారిని యిదివరలో పీఠాంతరజరిగిన సంభాషణఫలితముగ, కాంగ్రెసు వారిచే నొసగబడిన ద్రవ్యమునందీ, ప్రభుత్వపంబంధము గల పంపలకు వెల 4½ పట్టబడినదియు, తదితర పంపలకు వెల 3½ పట్టబడినదియు ఆరాతీయటముగాను లేఖను అడిగిరతు నొసంగజదుచును.

ని శ్రీ రామచంద్రరావు వంతులుగారు గాంధీమహాత్ముని

కి విన్నవించిరి. వీడ్పుల నిన్ను జాత్యుదరణయొద్దమున దేశీయులకు గల యుద్ధాశీనభావమును, ప్రభుత్వపాద

యే ఈ యుద్ధమును విజయవంతముగ కొనసా

గ వెక్కుబెట్టుదులను గూర్చి శ్రీయుక్త

వంతులుగారు గాంధీమహాత్మునికి నివేదింప

నలే యీవిషయమున ప్రభుత్వపాదయమును సుదురును

ఖండితముగా నాదించుచు శ్రీరామచంద్రరావు వారిచే మూత్రము

కేమన నిమ్మ జాత్యుద్ధయమును భూములయందును యింజక్షను

పరిష్కరణయమునలే (An Oasis in the desert) కుదుర్చును

Panchama work in Andhra Desa) ఒక రు 3-0-0.

తిననీయు సెలవిచ్చిరి.

తరువాత రామచంద్రరావుగారు గుడివాడలో

విద్యార్థిచే శ్రీగాంధీమహాత్మునికి నొసగబడిన వివరములను

యొక్క అంగత్యమునాకరిసి, శ్రీగాంధీమహాత్మునికి నొస

గుడు, ధనుజుదరు యంతశ్వాసములో యాదినతిప్రకృతినా

న దేశీయులలో వలంపాహాలకు అవకాశమిచ్చెననియు అన్వి

యమున వీడ్పుల తామెటుల యభిప్రాయపడినను మొదటి

వివరప్రకారము నుదహరింపబడిన విషయములను తమ

ప్రయత్నముగ తెలుసుకొనుట తమవాంఛయనీయు వెన్నగా అంత

ట శ్రీగాంధీమహాత్ముడు అనన్యము అటులగానించెదనీజిత

మ ఆంధ్రదేశవర్తకుల కాశమున శ్రీరామచంద్రరావుగారు త

న్న యెన్నికర్యములు కలుగుకొనిసంభాషించినను తనకు

సంతృప్తికరమనియు సెలవిచ్చిరి.

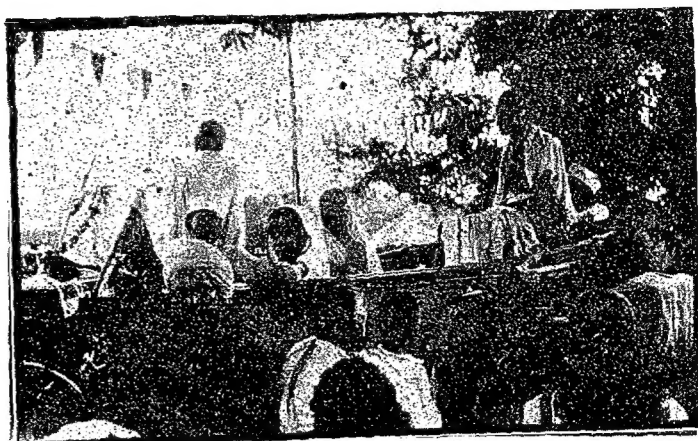
(స్వకీయవిలేఖరి)

కొవ్వారు రైల్వే స్టేషను (ప. గోదావరి జిల్లా)

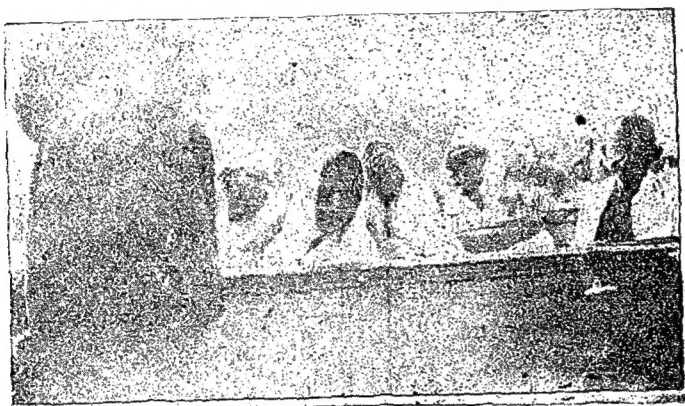

ఏప్రిల్ 28 వ తేదీని ఉదయం మొయిలులో విశాఖపట్నం వెళ్లుటకుగాను వహత్తూరికి 8 వ రైగతి కైలుపెట్టెను ఎక్కుచుండుట. 8 వ రైగతిబండి అంతా జనముతో క్రిక్కిరిసిపోయివచ్చున అందే మహత్తూరి ప్రయాణమిద ఎక్కనుం డెను. వహత్తూరికి ముందుగా ఇమాంసాహేబుగా రెక్కిరి. వీరిరువురిపట్లము కండుగలవు. ప్రజలంతా మహత్తులవారికి వీడ్కోలొసంగుటకు స్టేషనులోనుండిరి. (శ. సు.)

మహత్తుడు కొవ్వారులో ఉపన్యసించుట

మహత్తులవారు కొవ్వారులో బహిరంగ సభలో మోటారునందే హర్షుని ఉపన్య సించుచుండుట—మహత్తులవారికి అంగరక్షకులుగా శ్రీ వెంకట్రాజుగా రుండిరి. వారు కూడపాగాను చుట్టుకొని మోటారు ప్రక్కను మార్చినిరి. మహత్తులవారు చెప్పుదానిని శ్రీ దేశభక్త వెంకటప్పయ్యపంతులుగారు ప్రజల వైపునకు తిరిగి ఆంధ్రమున చెప్పుచుండిరి. (శ. సు.)

దొమ్మేరు (ప. గోదావరి జిల్లా)

మహత్తులవారిని దొమ్మేరుగ్రామమునకు శ్రీ మల్ల పూడి తిమ్మరాజుగారు సన్మానించగా మహత్తులవారు వెళ్లి తిమ్మ రాజుగారింటివద్ద ఆగినపుడు తీయబడిన ఛాయాపటము. (శ. సు.)

గాన పాఠశాల

ంగి నెలపులందు గానము నేర్పుట కేర్పరుపబడిన గానపాఠశాల శనివారమునాడు టి. ఆర్. కొత్తిగారి అధ్యక్షతన ప్రారంభింపబడెను. ముద్దులక్ష్మిరెడ్డిగారు మున్నగువా రుపన్యసించిరి. గానపాఠశాల ప్రస్థాపాలు పాల్గొనగా భారతీయదుస్తులతో నున్నారు. (పి. ఎన్. ఎ.)

ప్రయుత కొడారపు లక్ష్మీనరసయ్యగారి కాలెండరు

చక్కన్ మోహరాజు ఉన్నానుగంటిలో న రక్షకులు శ్రీయుత కొడారపు లక్ష్మీనరసయ్యగారు పంపిన కాలెండరు లగుకొంటిమి. ఇందు 1929 ఏప్రిల్ నెల మొదలు 1930 మార్చి నెలవరకును తేదీలుకలవు. అనగా కుక్క సంవత్సర చైత్రమాస ప్రతిపత్తికి మొదలు ఫాల్గుణమాస అమావాస్యంతమువరకును తిథివారములు మున్నగునవి దీనియందుకలవు. తెలిగ్రాములు కొడారపు, తెలిఫోను 813.

సవరణ

ది 4-5-1929 వ తేదీ యాంధ్ర దైనిక పత్రికయందు ఉపాధ్యాయ పండిత పరిషత్తు ప్రకటనములో కార్యదర్శి విద్వాన్ వారణాసి సూర్యనారాయణశాస్త్రి య ను ట కు మాటుగావాసా సూర్యనారాయణశాస్త్రి యని పొరపాటునఁ బడినది. అదిపైయట్లు చదువుకొవ బ్రార్థించుచున్నాము.

విద్వాన్ వారణాసి సూర్యనారాయణశాస్త్రి, పరిపత్కార్యదర్శి.

గాంధీమహాత్మునికి ఆంధ్రదేశ సన్మానము

కృష్ణజిల్లా పోరంకి గ్రామమున గాంధీ మహాత్ముల వారి సన్మానసభలో దేశోద్ధారక నాగేశ్వర రావుగారు రుపన్యసించుట. (ఫోటో—వి. గోపాలకృష్ణయ్య చౌదరి)

గుంటూరుజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము

12-5-29 తేదీ ఆదివారము సాయంత్రము 3 గంటలకు జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘమునకు ఫిర్యావారిగా నెన్నుకొనబడిన నూతన సభ్యుల సాధారణసభ గుంటూరు స్వరాజ్య కార్యాలయ ములో జరుగును. గాన తమందరు దయచేయ బ్రార్థితులు.

అంశములు

1. గుంటూరు జిల్లాసంఘమునకు పట్టణఫిర్యాసంఘముల నుండి ఎన్నుకొనబడిన స్థానములలో నూతన సభ్యుల నిర్ణయించుట.
2. జిల్లాసంఘమునకు కార్యనిర్వాహక సభ్యుల నెన్నుకొనుట.
3. రాష్ట్రీయసభకు అభ్యర్థుల నెన్నుకొనుట.
4. మద్రాసు డిల్లీ సాంప్రద్యశాసనసభలకు అభ్యర్థులను నిఘాన్నుచేయుట.
5. విదేశప్రస్థ మద్యపానపహిష్కారములకు ఉపసంఘముల నేర్పర్చుట.
- జిల్లా నిర్మాణకార్యక్రమమునకు కావలసిన ధనమువిషయ ములో విచించుట.
7. ప్రచారముల నియమించుట.
8. ఇతరవిషయములు.

నెంటునే పట్టణము లేక ఫిర్యాలో సభలకు యేర్పాటు చేసి నూతన సభ్యుల నెన్నుకొని లిప్తును పంప బ్రార్థితులు. మద్ది వేంకటరంగయ్య, కార్యదర్శి.